

ΠΑΛΟΥΜΠΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΑΜ :14376

2017

Το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος

Α.Ε.Ι. Πειραιά Τ.Τ.

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Abstract.....σελ. 2

Εισαγωγή.....σελ.3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 Ορισμός και ιστορικά στοιχεία.....σελ.5

1.2 Εγκλήματα από τα οποία προέρχεται το ξέπλυμα χρήματος.....σελ. 6

1.3 Οικονομικά εγκλήματα.....σελ. 8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 Φάσεις ξεπλύματος χρήματος.....σελ. 9

2.2 Τεχνικές ξεπλύματος χρήματος.....σελ. 11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Διεθνής καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος.....σελ. 23

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 Ελληνικοί φορείς αντιμετώπισης.....σελ.42

4.2 Ελληνικό Νομοθετικό Πλαίσιο.....σελ.43

4.3 Ελληνικά οικονομικά σκάνδαλα.....σελ.46

4.4 Διεθνή οικονομικά σκάνδαλα.....σελ.49

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Στατιστικά στοιχεία.....σελ.50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Συμπεράσματα.....σελ 55

ABSTRACT

Η παρούσα εργασία έχει ως κύριο θέμα την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες φαινόμενο που συχνά εμφανίζεται με την ονομασία ως ξέπλυμα χρήματος. Όλο και περισσότερα χρήματα προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες που με την σειρά τους προσπαθούν να τα εμφανίσουν ως νόμιμα μέσω της εκμετάλλευσης του χρηματοπιστωτικού μηχανισμού. Στις παραγράφους που ακολουθούν γίνεται μια ιστορική αναφορά στο φαινόμενο αυτό καθώς και μια προσπάθεια εννοιολογικής προέλευσης ώστε να γίνει κατανοητό το φαινόμενο αυτό. Αναφέρονται οι κυριότερες εγκληματικές δραστηριότητες που έχουν ως σκοπό το χρηματικό κέρδος, τις φάσεις και τα στάδια που ακολουθούν μέχρι να νομιμοποιηθούν τα κέρδη καθώς και τις διάφορες τεχνικές που χρησιμοποιούνται στην διαδικασία αυτή. Παράλληλα θα δούμε και την σχέση που πολλές φορές φαίνεται να έχει το φαινόμενο της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων με την διεθνή τρομοκρατία καθώς και με τις χώρες που χαρακτηρίζονται ως φορολογικοί παράδεισοι όπως και μερικά από τα μεγαλύτερα οικονομικά σκάνδαλα που διαδραματίστηκαν στην χώρα μας . Τέλος ένα μεγάλο μέρος της μελέτης θα αναφέρεται στο ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, στις υποχρεώσεις και τα μέτρα που πρέπει να παρθούν από τις Ελληνικές τράπεζες για την πρόληψη και την καταστολή του φαινομένου του ξεπλύματος χρήματος όπως και επίσης στο ρόλο που έχει ο Έλληνας νομοθέτης μέσω των διάφορων νόμων που έχουν θεσπιστεί για την καταπολέμηση της σύγχρονης αυτής μάστιγας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η γιγάντωση του φαινομένου το καπιταλιστικού συστήματος στην σύγχρονη κοινωνία σε συνδυασμό με την ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας και τα υψηλά επίπεδα οικονομικής ευημερίας που διατηρούν ορισμένες χώρες δεν προσφέρουν μόνο θετικά αλλά πολλές φορές εκμεταλλεύονται αρνητικά από το οργανωμένο έγκλημα. Το φαινόμενο της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες η όπως είναι πια ευρέως γνωστό ως ξέπλυμα χρήματος αναφέρεται στην προσπάθεια των εγκληματιών να εισάγουν στην αγορά κέρδη τα οποία έχουν αποκτηθεί με παράνομο τρόπο, μέσω της εκμετάλλευσης κυρίως του χρηματοπιστωτικού συστήματος αλλά και άλλων μηχανισμών της αγοράς αποκρύπτοντας την αρχική προέλευση τους και εμφανίζοντας τα ως νόμιμα αποκτηθέντα. Η παραπάνω διαδικασία μπορεί να θεωρηθεί ως ένας πρόχειρος ορισμός του φαινομένου αυτού μέχρι να δούμε αναλυτικότερα στις επόμενες σελίδες πως και τι είναι ακριβώς το ξέπλυμα χρήματος. Εμπόριο όπλων και ναρκωτικών, πορνεία, λαθρεμπόριο είναι μερικά από τα σημαντικότερα εγκλήματα που αποφέρουν τεράστια κέρδη στους εγκληματίες. Γίνεται δηλαδή εύκολα αντιληπτό ότι το ξέπλυμα χρήματος είναι ένα φαινόμενο το οποίο δημιουργήθηκε λόγω των τεραστίων κερδών που μπορεί να αποφέρει το οργανωμένο έγκλημα στην σύγχρονη κοινωνία. Εκτός του ρευστού χρήματος η διαδικασία του ξεπλύματος μπορεί να γίνει και υπό άλλες μορφές περιουσιακών στοιχείων όπως η αγορά ακινήτων, ακριβών αυτοκινήτων και κοσμημάτων, έργων τέχνης και πολλών άλλων. Ο ρόλος των τραπεζών και κυρίως η σωστή λειτουργία των συστημάτων τους είναι αναγκαίος για να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο αυτό. Η διαφάνεια στις τραπεζικές συναλλαγές καθώς και η άρση του τραπεζικού απορρήτου είναι 2 από τα σημαντικότερα μέτρα που πάρθηκαν από το νομοθετικό σύστημα με σκοπό να αντιμετωπιστούν οι εγκληματίες στην προσπάθεια τους για ξεπλύνουν τα χρήματα που κερδίζουν παρανόμως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Με σκοπό την καλύτερη προσέγγιση και την καλύτερη εμβάθυνση στο κύριο μέρος της εργασίας κρίνεται απαραίτητο να δοθεί ένας κύριος εννοιολογικός ορισμός του φαινομένου ώστε να προχωρήσουμε με πιο ομαλό τρόπο στην ανάλυση του θέματος. Ως ξέπλυμα χρήματος λοιπόν αναφερόμαστε στην διαδικασία όπου κέρδη από παράνομες δραστηριότητες (βασικά εγκλήματα, φορολογικά εγκλήματα.) εμφανίζονται μέσω διαφόρων φάσεων ως νόμιμα αποκτηθέντα εφόσον έχουν αρχικά αποκοπεί από την αρχική τους προέλευση ή πηγή και με κυρίως την εκμετάλλευση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, χωρών που θεωρούνται ως φορολογικοί παράδεισοι καθώς και ofc εταιριών.

Σύμφωνα με τον FATF (FinancialActionTaskForce) ο στόχος ενός μεγάλου αριθμού των εγκληματικών πράξεων είναι να δημιουργήσει ένα κέρδος για το άτομο ή την ομάδα που διεξάγει την πράξη. Ξέπλυμα χρήματος είναι η επεξεργασία αυτών των εγκληματικών εσόδων να αποκρύψουν την παράνομη προέλευσή τους. Αυτή η διαδικασία είναι κρίσιμης σημασίας, καθώς επιτρέπει να απολαύσουν αυτά τα κέρδη, χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την πηγή τους. Παράνομες πωλήσεις όπλων, λαθρεμπόριο, καθώς και άλλες δραστηριότητες του οργανωμένου εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένης για παράδειγμα της διακίνησης ναρκωτικών και της πορνείας, μπορεί να δημιουργήσει τεράστια ποσά εσόδων. Όταν μια εγκληματική δραστηριότητα παράγει σημαντικά κέρδη, το άτομο ή η ομάδα που εμπλέκονται πρέπει να βρύνε έναν τρόπο για να ελέγχουν τα κεφάλαια χωρίς να προσελκύσουν την προσοχή στην υποκείμενη δραστηριότητα ή τα πρόσωπα που εμπλέκονται. Αυτό γίνεται με την συγκάλυψη των πηγών, αλλάζοντας τη μορφή, ή τη μετακίνηση των κεφαλαίων σε ένα μέρος όπου είναι λιγότερο πιθανό να προσελκύσουν την προσοχή.

Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες του δεν είναι κάποιο καινούργιο φαινόμενο που εμφανίστηκε πρόσφατα αλλά κρατεί τις ρίζες του από την αρχές του 1900. Συγκεκριμένα εμφανίστηκε για πρώτη φορά το 1920 στις Ηνωμένες Πολιτείες και στην λεγόμενη «ποτοαπαγόρευση». Το Αμερικανικό κράτος είχε θεσπίσει νομοθεσία σύμφωνα με την οποία η κατασκευή, μεταφορά, εισαγωγή, εξαγωγή και πώληση αλκοολούχων ποτών ήταν περιορισμένη ή παράνομη. Σκοπός του κράτους ήταν η μείωση της εγκληματικότητας και της διαφθοράς που υπήρχε

εκείνα τα χρόνια καθώς και η βελτίωση της υγείας του Αμερικανικού λαού. Η απαγόρευση ξεκίνησε στις 16 Ιανουαρίου, το 1920, όταν η δέκατη όγδοη τροπολογία τέθηκε σε ισχύ ενώ ομοσπονδιακοί πράκτορες είχαν αναλάβει το έργο της επιβολής του νόμου. Η παραγωγή ποτών είχε περιέλθει κατά κύριο μέρος σε κρατικά εργοστάσια καθώς και σε μικρότερες οικογενειακές μονάδες με αρκετούς όμως περιορισμούς και κυρίως την αυτοκατανάλωση και όχι την πώληση. Γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι παράνομες παράγωγες θα επέφεραν μεγάλα κέρδη και έτσι οι πρώτοι κερδοσκόποι δεν άργησαν να κάνουν την εμφάνισή τους. Οι κακοποιοί που διακινούσαν παράνομα αλκοόλ, αγόραζαν και λειτουργούσαν συνοικιακά πλυντήρια προκειμένου να νομιμοποιούν τα παράνομα κερδισμένο χρήματά τους.

Ακόμα πιο γνωστό έγινε το ξέπλυμα χρήματος το 1931 στην δίκη τότε γνωστού μαφιόζου Αλ Καπόνε ο οποίος τελικά καταδικάστηκε για φοροδιαφυγή με ποινή 11 χρόνων σε ομοσπονδιακή φυλακή. Πολλές πηγές αναφέρουν ότι ο γνωστός μαφιόζος χρησιμοποιούσε πλυντήρια ρούχων για τη μεταφορά των παράνομων κερδών.

Σημαντική επιρροή στην αύξηση του φαινομένου αλλά και στην τελειοποίηση του έπαιξε αργότερα και ο μαφιόζος Meyer Lansky. Ο Lansky κατανόησε τη σημασία της δημιουργίας επιχειρήσεων, όχι μόνο ως μηχανισμών για να ξεπλύνουν χρήματα, αλλά και να παρέχουν «μέτωπα» για τις παράνομες δραστηριότητές τους. Σε αυτόν πιστώνεται η ίδρυση της σύγχρονης μορφής του ξεπλύματος του χρήματος καθώς ήταν ο πρώτος που χρησιμοποίησε εξειδικευμένες μορφές απόκρυψης και ξεπλύματος χρήματος όπως παρουσιάζονται και σήμερα. Κατείχε εκατομμύρια σε ελβετικούς τραπεζικούς λογαριασμούς και σε τράπεζες και εταιρείες στο Χονγκ Κονγκ, το Ισραήλ και σε όλη τη Νότια Αμερική όπως επίσης απέδειξε ότι είναι πιο ασφαλές για αυτούς να μεταφέρουν την περιουσία και τις επιχειρήσεις τους μεταξύ διαφόρων χωρών ώστε αποφύγουν τον εντοπισμό από τις τοπικές αρχές. Κορωνίδα στο έργο του Lansky στάθηκε το γεγονός ότι αγόρασε τότε μια Ελβετική Τράπεζα στην οποία θα μπορούσε να κάνει παράνομες μεταφορές κεφαλαίων μεταξύ των λογαριασμών του καθώς και μέσω παρανόμων εταιρειών «βιτρινών» .

Η πρώτη αναφορά όπως στον όρο «ξέπλυμα» έγινε το 1972 όταν ο Αμερικανός πρόεδρος Richard Nixon τοποθέτησε τα έξοδα την προεκλογικής του καμπάνιας σε

μια εταιρεία βιτρίνα στο Μέξικο ενώ στην συνέχεια επανεμφάνισε τα ποσά αυτά σε μια άλλη εταιρεία στο Μαϊάμι.¹

1.2 ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΕΡΧΕΤΑΙ ΤΟ ΞΕΠΛΥΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

Εφόσον ήδη έχουμε κατηγοριοποιήσει το ξέπλυμα χρήματος ως πράξη παράνομη και αντίθετη προς το ελληνικό ποινικό δίκαιο θα ήταν καλό να κάνουμε μια εκτενέστερη αναφορά ως προς το τι είναι έγκλημα, πια τα κυριότερα εγκλήματα αλλά κυρίως να σταθούμε στα οικονομικά εγκλήματα.

Ως έγκλημα λοιπόν θα μπορούμε να χαρακτηρίσουμε εκείνες τις πράξεις προσχεδιασμένες ή μη που γίνονται από ένα ή περισσότερα άτομα, κινούνται ενάντια στις νομοθετικές διατάξεις, και με παράνομα μέσα στοχεύουν σε οικονομικό όφελος ή και σε άλλα οφέλη.

Τα συνηθέστερα εγκλήματα που συναντάμε είναι τα εξής:

➤ Εγκλήματα τα οποία εμπεριέχουν βίαιη συμπεριφορά. Αναλυτικότερα:

- Επίθεση
- Δολοφονία
- Τρομοκρατία
- Εκβιασμός
- Εμπρησμός
- Εξαναγκασμός
- Σεξουαλική κακοποίηση
- Διακίνηση όπλων
- Διακίνηση ναρκωτικών
- Πορνεία
- Παράνομη διακίνηση λαθρομεταναστών
- Καταναγκαστική εργασία και δουλεία

¹

http://www.historycommons.org/timeline.jsp?nixon_and_watergate_tmIn_watergate_campaign_co_nspiracy=nixon_and_watergate_tmIn_slush_funds___illegal_contributions&timeline=nixon_and_watergate_tmIn

➤ Οικονομικά εγκλήματα

- Παραποίηση οικονομικών στοιχείων
- Φοροπαλλαγή
- Υπεξαιρέσεις
- Δωροδοκία
- Δωροληψία

➤ Ηλεκτρονικά εγκλήματα:

- Απάτες μέσω διαδικτύου
- Παιδική πορνογραφία
- Διακίνηση-πειρατεία λογισμικού
- Εγκλήματα σχετικά με πιστωτικές κάρτες
- Hacking προσωπικών δεδομένων και συστημάτων

➤ Άλλα εγκλήματα:

- Εταιρικά εγκλήματα
- Πολιτικά εγκλήματα

Δεν κρίνω αναγκαίο να σταθώ στο κάθε έγκλημα ξεχωριστά αλλά θα ήταν προτιμότερο να γενικοποιήσω όλες τις παραπάνω κατηγορίες με έναν μόνο όρο ως «οργανωμένο έγκλημα» καθώς έτσι θα είναι ευκολότερο να δούμε την σχέση του φαινομένου του ξεπλύματος με εγκληματικές δραστηριότητες. Εξάλλου όπως έχει γίνει ήδη φανερό η τεράστια προβολή που έχει πάρει το «money laundering» είναι αποτέλεσμα των ιλιγγιώδη κερδών που αποφέρουν τα πεδία της οργανωμένης εγκληματικότητας.

1.3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Με τον όρο οικονομικά εγκλήματα αναφερόμαστε σε αυτά τα οποία δεν εμπεριέχουν αναγκαία βίαιες συμπεριφορές και τα αποτελέσματα τους δεν εμφανίζονται άμεσα αλλά μακροχρόνια ως και ποτέ. Παραποίηση οικονομικών στοιχείων και φοροαπαλλαγή είναι δυο από τις πιο συχνές περιπτώσεις οικονομικών εγκλημάτων που συναντάμε στην χώρα μας. Σημαντικό ρόλο στην εξάπλωση των εγκλημάτων αυτών και στην αδυναμία της εξάρθρωσης τους παίζει η αλματώδης τεχνολογική ανάπτυξη που επιτρέπει μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα μέσω του διαδικτύου να εκτελούνται χιλιάδες μεταφορές κεφαλαίων ανά όλο τον κόσμο και κυρίως ανώνυμα. Η εξαθλίωση του τραπεζικού συστήματος με τους ελάχιστους εσωτερικούς ελέγχους, την ελλιπή εκπαίδευση των εργαζομένων σε θέματα ξεπλύματος καθώς και την μη τήρηση των ακριβών στοιχείων τράπεζας-πελατών κάνει το έργο του Ελληνικού Κράτους δύσκολο στον αγώνα κατά της καταπολέμησης του ξεπλύματος χρήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 ΦΑΣΕΙΣ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

Όταν λοιπόν το χρήμα αποκτάται με τρόπους παράνομους και παραβατικούς όπως εμπόριο ναρκωτικών ή όπλων, φοροαπαλλαγή, δωροδοκία κ.α. , όπου οι εγκληματίες δεν θέλουν οι αρχές να γνωρίζουν την πηγή του εισοδήματος, χρησιμοποιούν το «ξεπλύμα» χρήματος όπου συγκαλύπτεται η παράνομη προέλευση του ενώ στην συνέχεια νομιμοποιούνται τα κεφάλαια αυτά με σκοπό να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανοιχτά από τους εγκληματίες. Η διαδικασία αυτή του ξεπλύματος αποτελείται από μερικά στάδια τα οποία αναφέρονται αναλυτικά παρακάτω.

1.Φαση της τοποθέτησης(placement). Πρόκειται για το πρώτο στάδιο του ξεπλύματος όπου τα χρηματικά διαθέσιμα εισέρχονται στο γενικότερο οικονομικό σύστημα και αναμιγνύονται με νόμιμα κεφάλαια μέσω πάντα νόμιμων διαδικασιών. Ο συνηθέστερος τρόπος είναι η κατάθεση μετρητών σε τραπεζικούς λογαριασμούς είτε της ίδιας της χώρας στην οποία διαπράττεται το ξέπλυμα αλλά και σε χώρες του εξωτερικού με πλήρης απελευθέρωση του χρηματοπιστωτικού τομέα χωρίς επαρκείς ελέγχους και με μεταφορές κεφαλαίων που εγκρίνονται παρά την ανωνυμία των δυο αναπλεκόμενων πλευρών κάνει την διαδικασία του ξεπλύματος ακόμα πιο εύκολη. Τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος αποτελούν ακόμα μια επιλογή των εγκληματιών καθώς οι νομισματικές διακυμάνσεις λόγω και της οικονομικής κρίσης παρέχουν γόνιμο έδαφος τέτοιων ενεργειών. Ένας άλλος τρόπος είναι και οι χρηματιστηριακές αγορές.² Αγοράζονται πληθώρα μετοχών είτε εταιριών βιτρίνας αλλά είτε και νόμιμων εταιριών και στην συνέχεια η μεταπώληση των μετοχών αυτών. Οι εγκληματίες πολλές φορές βλέπουμε να αγοράζουν και ζημιογόνες εταιρίες μόνο και μόνο για να παρουσιάζουν τις χρηματικές ροές τους μέσω νομίμου οδού ενώ ακόμα και η φυσική μεταφορά μετρητών κρυμμένα σε αποσκευές είναι μια από τις μεθόδους τους. Τέλος η αγορά περιουσιακών στοιχείων με μετρητά είναι μια κλασσική μέθοδος ξεπλύματος χρήματος. Σπίτια, πολυτελή σκάφη, ακριβά αυτοκίνητα ακόμα και έργα τέχνης είναι η πιο κοινή επιλογή των εγκληματιών που έχουν ως σκοπό να αλλάξουν την μορφή των μετρητών σε κάτι εξίσου πολύτιμο με διαφορετική όμως μορφή.³

2.Φαση της διαστρωμάτωσης ή συσσώρευσης (layering) είναι το στάδιο κατά το οποίο τα παρανόμως αποκτηθέντα χρήματα απομακρύνονται από την αρχική πηγή τους και μέσω μιας σειράς διαφόρων ενεργειών επανατοποθετούνται κάπου αλλού χωρίς πλέον μια να υπάρχει η δυνατότητα σύνδεση τους με την αρχική προέλευση. Τέτοιες ενέργειες είναι για παράδειγμα το σπάσιμο του ποσού σε μικρότερα

² <http://www.newsbomb.gr/ellada/apokalypseis/story/697792/apokleistiko-newsbomb-gr-etsi-xeplenoyh-to-mayro-xrima-meso-navtiliakon-etaireion-a-meros> Βλ. σχετικό παράδειγμα για χρηματιστήριο (fund)

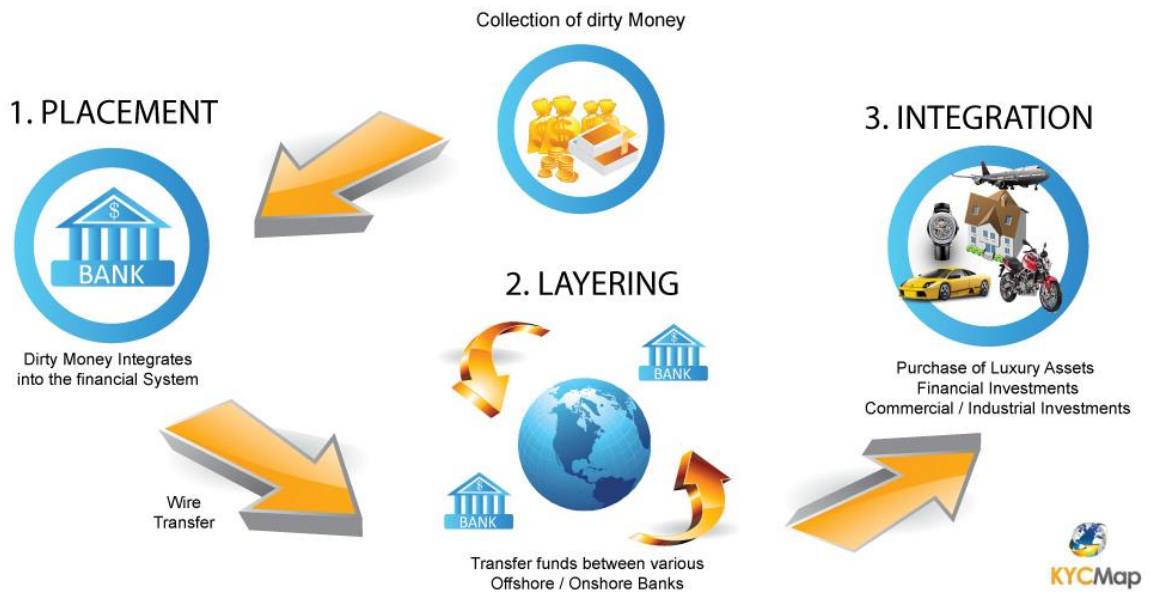
³ https://www.transparency.org/news/pressrelease/luxury_goods_dealers_do_too_little_to_limit_sales_to_the_corrupt

κεφάλαια, η μεταφορά κεφαλαίων σε χώρες που θεωρούνται φορολογική παράδεισοι, η χρήση offshore εταιρειών, η χρήση επιταγών και εντολών πληρωμής κ.α. Μετά και το τέλος της 2^{ης} αυτήςφάσης το έργο των υπηρεσιών της επιβολής του νόμου καθώς και των διωκτικών αρχών θεωρείτο δύσκολο έως και αδύνατο καθώς το ξέπλυμα σε ένα βαθμό που ξεπερνά το 80% έχει επιτύχει.

3.Φαση της ενσωμάτωσης ή ολοκλήρωσης (integration) . Σε αυτή την τελευταία φάση του ξέπλυματος τα κεφάλαια επιστρέφουν στο εκάστοτε οικονομικό σύστημα με νόμιμη μορφή πλέον και με την δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν από τους εγκληματίες αλλά και να επενδυθούν σε άλλος τομείς ως νόμιμα κερδηθέντα. Μερικές από τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται στην φάση αυτή είναι οι πωλήσεις ακινήτων αλλά και υλικών περιουσιακών στοιχείων. Αυτό πετυχαίνεται με τους εγκληματίες να χρησιμοποιούν δικές τους εικονικές εταιρείες για να αγοράσουν στην ουσία από τον ίδιο τους τον εαυτό με σκοπό να παρουσιάσουν τα ποσά από την πώληση ως έσοδα για τους ίδιους. Με τον ίδιο τρόπο λειτουργούν και τα ψεύτικα δάνεια όπου μέσω χωρών που θεωρούνται φορολογικοί παράδεισοι καθώς με νομοθεσία που προστατεύει το εταιρικό απόρρητο δανείζονται κεφάλαια από δικές τους επιχειρήσεις, φαινομενικά όμως και αυτό αποτελεί μια νόμιμη οικονομική συναλλαγή. Η χρήση πλαστών τιμολογίων⁴ από τις εταιρείες εισαγωγής / εξαγωγής έχει αποδειχθεί ότι είναι ένας πολύ αποτελεσματικός τρόπος για την ενσωμάτωση των παράνομων εσόδων στην οικονομία.

⁴ <https://www.linkedin.com/pulse/money-laundering-techniques-invoice-fraud-steven-crociata>

A TYPICAL MONEY LAUNDERING SCHEME

2.1 Τεχνικές ξεπλύματος χρήματος

Εφόσον ήδη πια έχουμε κατανοήσει τις φάσεις που χρειάζεται να περάσει η διαδικασία του ξεπλύματος χρήματος μέχρι την νομιμοποίηση των πόρων αυτών στο παρόν κεφάλαιο γίνεται αναφορά στις δημοφιλέστερες τεχνικές που χρησιμοποιούν οι εγκληματίες για να νομιμοποιήσουν τα έσοδα τους.

- ❖ Η μέθοδος του μυρμηγκιού (smurfing). Είναι η δημοφιλέστερη τεχνική ξεπλύματος κατά την οποία τα χρήματα σπάνε σε μικρότερα ποσά και σε πολλαπλές καταθέσεις διαφόρων λογαριασμών ή αγορά τραπεζογραμματίων, σε διάφορα τραπεζικά ιδρύματα. Όπως είπαμε είναι ιδιαίτερα δημοφιλής καθώς σε ποσά μέχρι 10000\$ η τράπεζα δεν είναι αναγκασμένη να υποβάλει αναφορά κατάθεσης μετρητών σύμφωνα με τις δικτυικές αρχές ξεπλύματος χρήματος οπότε και το έργο των εγκληματιών γίνεται πιο εύκολο. Βέβαια σε αυτό το κομμάτι σημαντική μπορεί να είναι η εκπαίδευση των εργαζομένων των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων καθώς μέσα από την τεχνική αυτή πολλές φορές φαίνεται ένα μοτίβο καταθέσεων λίγο πιο κάτω από το

αναφερόμενο όριο αναγκαστικής αναφοράς που μπορεί να φανερώσει στις διωκτικές αρχές την εγκληματική αυτή ενέργεια.

- ❖ Φυσική μεταφορά μετρητών.⁵ Με σκοπό οι εγκληματίες να αποφύγουν την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων για καταθέσεις μέχρι 10.000\$ χρησιμοποιούν τη φυσική μεταφορά μετρητών μέσα σε αποσκευές, βαλίτσες, κρυμμένα μέσα σε εμπορεύματα ή ακόμα και σε άλλα δοχεία με σκοπό την μεταφορά τους με ιδιωτικά οχήματα και φορτηγά, πλοία, αεροπλάνα ακόμα και τρένα. Πολλές φορές χρησιμοποιείται και η υπηρεσία του ταχυδρομείου για αποστολή σε χώρα εκτός του πεδίου δράσεως της εγκληματικής οργάνωσης και συνήθως η μεταφορά γίνεται σε κάποια χώρα που αποτελεί φορολογικό παράδεισο με αυστηρά τραπεζικό απόρρητο.
- ❖ Αγορά πολύτιμων αντικειμένων. Η τεχνική αυτή όπως είδαμε και σε προηγούμενο κεφάλαιο χρησιμοποιείται κυρίως στην φάση της τοποθέτησης όπου οι εγκληματίες αλλάζουν την μορφή των χρηματικών διαθέσιμων αγοράζοντας ακριβά σπίτια και αμάξια, πολύτιμους λίθους ακόμα και σκάφη και αεροπλάνα με σκοπό είτε την μεταπώληση είτε ακόμα την ευχαρίστηση τους διαπράττοντας κατά συρροή εγκλήματα με σκοπό το κέρδος και τα υλικά αγαθά.
- ❖ Πιστωτικές/Χρεωστικές κάρτες. Ανοίγοντας λοιπόν λογαριασμούς σε υπεράκτια τραπεζικά κέντρα με την μεταφορά κεφαλαίων, η τράπεζα δίνει στον εγκληματία την δυνατότητα πιστωτικής και χρεωστικής κάρτας ο οποίος μπορεί πολύ εύκολα και γρήγορα να πραγματοποιήσει συναλλαγές σε όλο τον κόσμο μέσω του διαδικτύου.
- ❖ Casino-Τυχερά παιχνίδια. Δημοφιλής τεχνική ξεπλύματος φαίνεται να είναι και η χρήση των καζίνο καθώς και των διαφόρων τυχερών παιχνιδιών στην διαδικασία του ξεπλύματος. Η πάγια τεχνική που χρησιμοποιείται είναι κυρίως ο ενδιαφερόμενος να ανταλλάξει μεγάλο χρηματικό ποσό με τις αντίστοιχες μάρκες, στη συνέχεια να παίζει στα διάφορα τυχερά παιχνίδια για

⁵ <http://www.thetoc.gr/oikonomia/article/fakelwma-oswn-eksagoun-metrira-se-balitsa>

ελάχιστο χρόνο και αμέσως να εξαργυρώνει τις υπόλοιπες μάρκες παρουσιάζοντας κέρδη. Η τακτική των τυχερών παιχνιδιών έχει γνωρίσει ραγδαία αύξηση στους κύκλους του ξεπλύματος ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια καθώς ο αριθμός των εκατοντάδων διαδικτυακών καζίνο επιτρέπει στους εγκληματίες να κάνουν μεγάλες καταθέσεις κεφαλαίων ανά πάσα ώρα και στιγμή, από οποιοδήποτε μέρος του κόσμου και κυρίως διατηρώντας την ανωνυμία τους μέσω χρεωστικοπιστωτικών αλλά και προπληρωμένων καρτών. Στη συνέχεια γίνεται ανάληψη των ποσών αυτών με κατάθεση από την στοιχηματική εταιρεία σε λογαριασμό επιλογής του νικητή, χωρίς πολλές φορές να γίνεται εξακρίβωση των στοιχείων του, παρουσιάζοντας έτσι τα συγκεκριμένα κεφάλαια ως ιντερνετικά κέρδη. Κυρίως στις χώρες της Λατινικής Αμερικής οι διάφορες εγκληματικές οργανώσεις με σκοπό να ξεπλύνουν τα παράνομα έσοδα τους πλησιάζουν τους διάφορους νικητές λαχείων, τους προσφέρουν τα κερδισμένα χρήματα συν ένα έξτρα ποσοστό και στην συνέχεια με τον κερδισμένο λαχνό διεκδικούν τα κερδισμένα χρήματα αποκρύπτοντας την αρχική προέλευση τους ενώ τα εμφανίζουν και πάλι ως κερδισμένα από τυχερά παιχνίδια.

Για να γίνει ακόμα πιο κατανοητό το πόσο εύκολα μπορεί να γίνει ξέπλυμα χρήματος μέσω διαδικτυακών ιστοσελίδων τζόγου θα προσπαθήσουμε να κάνουμε οι ίδιοι εγγραφή σε κάποιο σίτε, στην συνέχεια θα κάνουμε κατάθεση μέσω κάποιας προπληρωμένης κάρτας από ένα περίπτερο και αμέσως ανάληψη του ιδίου ποσού χωρίς να γίνει καμία ενεργεία που να αφορά οποιοδήποτε παιχνίδι τύχης. Ας πάρουμε ως παράδειγμα την <http://sports.williamhill.com/>, την μεγαλύτερη σελίδα τυχερών παιχνιδιών στην Αγγλία. Στους παρακάτω πίνακες βλέπουμε από ποιες χώρες γίνονται δεκτοί πελάτες για στοιχηματισμό και από ποιες όχι. Ο πρώτος πίνακας μας δείχνει τις εξυπηρετούμενες χώρες ενώ ο δεύτερος ποιες χώρες δεν γίνονται δεκτές, όπου εκεί βρίσκεται και η Ελλάδα.

Europe	North America	South America & Caribbean	Africa	Middle East & Asia	Oceania
Albania Armenia Austria Bosnia and Herzegovina Czech Republic Finland Germany Hungary Iceland Ireland Isle of man Lithuania Luxembourg Monaco Netherlands Poland Serbia Slovakia Sweden Switzerland Ukraine UK	Canada	Argentina Bolivia Chile Colombia Costa Rica Dominican Republic Ecuador Guatemala Guyana Honduras Jamaica Mexico Nicaragua Paraguay Peru Salvador Venezuela	Angola Egypt Ghana Kenya Morocco Mozambique Namibia Nigeria Senegal Sierra Leone Tanzania Tunisia Zambia Zimbabwe	Azerbaijan Bahrain Georgia Japan Jordan Korea (South) Kuwait Laos Lebanon Malaysia Nepal Oman Pakistan Qatar Russia Sri Lanka Taiwan Vietnam	New Zealand

Europe	North America	South America & Caribbean	Africa		Middle East & Asia	Oceania
Belgium Bulgaria Cyprus Denmark Estonia France Greece Greenland Norway Portugal Romania Turkey	USA (except Nevada and Delaware)	Brazil Cuba French Guiana Haiti Guadeloupe Martinique Uruguay	Algeria Benin Botswana Burkina Faso Cameroon CAR Chad DRC Djibouti Equatorial Guinea Ethiopia Gabon Gambia Guinea	Guinea-Bissau Liberia Libya Mali Mauritania Niger Rwanda Somalia South Africa Sudan Togo Uganda	Afghanistan Bangladesh Cambodia China Hong Kong India Indonesia Iran Iraq Israel Mongolia Myanmar (Burma) North Korea Philippines Saudi Arabia Singapore Syria Thailand United Arab Emirates Yemen	New Caledonia

Καθώς όμως οι 2 συγκριμένες λίστες βρεθήκαν σε εξωτερικό σύνδεσμο και όχι στην επίσημη ιστοσελίδα της επιχείρησης θα δοκιμάσουμε να κάνουμε εγγραφή ως κάτοικοι Ελλάδας για να πιστοποιήσουμε ότι όντως μας απαγορεύεται η είσοδος.

Registration - create your account Close X

Title Mr ✓	Username
Name nikos paloubis ✓	Password
Date of birth Day Month Year	Confirm password
Email address nikolos7@hotmail.com ✓	Security question Choose a security question
Mobile Number 8977500618 ✓	Answer
Country Greece Unable to register residents from this country. Please click here for more.	Currency EUR
Address ipsilantou 3 ✓	Deposit Limit Type and Amount Choose Type Choose limit
Town/City glyfada ✓	Promotional Code (Optional)
County/State (Optional) Αττικής Invalid character!	☐ I accept the Terms & Conditions , Privacy Policy , & Age Verification Policy , as published on this site and confirm that I am over 18 years old
Postcode/ZIP 16675 ✓	☒ I want to receive free bets, bonuses & exclusive offer news from William Hill

Secured by Create My Account

REGISTER NOW

BEST ODDS GUARANTEED ON ALL UK AND IRISH RACING

BET IN-PLAY UP TO 100 WAYS TO BET

WATCH LIVE EVENTS ON YOUR PC

Need a helping hand?

- [Live Chat](#)
- [Email Us](#)
- [Call Us: 0800 085 6296](#)
- [Responsible Gambling](#)

Εισάγοντας όλα τα στοιχεία μας παρατηρούμε ότι δεν γινόμαστε δεκτοί καθώς η χώρα μας βρίσκεται στην λίστα με απαγορευμένη πρόσβαση. Παρόλα αυτά επικοινωνούμε με την εξυπηρέτηση πελατών και μετά από μια σύντομη συνομιλία ζητάνε την ταυτότητα μας και δίχως καμία αναφορά στην χωρά προέλευσης γινόμαστε δεκτοί στην ιστοσελίδα. Παραθέτω και το email που μας αποστέλλουν κωδικό εισόδου

Your William Hill Account

support@willhill.com
Sun 1/22, 10:28 PM
You

Reply

John - 22/01/2017 08:28 PM

Hi,

Thanks for your recent contact. To get you back up and running, you'll need to enter temporary password below:

onepoint1968

Log-in using your Username and the temporary password and you'll be asked to change a new one.

You may log-in on either a desktop, mobile or iPhone App. If you're an Android user you'll need to make sure to do this via a desktop or mobile as I'm afraid the App does not currently support this feature.

If you need any help let us know and we'll be glad to assist.

The screenshot shows the William Hill website interface. At the top, the user is logged in as NIKOLAOS with account ID 72767GJ. The main navigation bar includes categories like Sports, Vegas, Macau, Casino, Live Casino, Games, Scratchcards, Bingo, Poker, and Virtual. Below this, there are sub-categories for various sports like Horse Racing, Football, Tennis, Greyhounds, and Cricket. The main content area is titled 'Sports Betting Home' and features a 'BET LIVE IN-PLAY NOW' section. A table lists live football matches with their current scores and betting odds for Home, Draw, and Away. On the right side, there are promotional banners for 'ROULETTE' and 'BLACKJACK' with 'Play now' buttons. At the bottom, there are links for 'Bet Calculator' and 'Results'.

Στην συνέχεια κάνουμε την πρώτη μας κατάθεση αξίας 40 ευρώ αγοράζοντας μια προπληρωμένη κάρτα από το περίπτερο και στην συνέχεια άμεση ανάληψη του ίδιου ποσού δίχως καμία παικτική ενέργεια μέσα στην ιστοσελίδα. Μετά από αναμονή 4 ημερών όπως βλέπουμε και παρακάτω εμφανίζεται η κατάθεση από την στοιχηματική εταιρεία με εισερχόμενο έμβασμα από το εξωτερικό και συγκεκριμένα από την Μάλτα και όχι από την Αγγλία στην οποία βρίσκεται εγκατεστημένη η εταιρεία.

The screenshot shows a mobile banking app interface for 'winbank mobile banking'. The screen displays the title 'Λεπτομέρειες Κινήσεων Λογαριασμού' (Transaction Details). The transaction details are as follows:

- Αρ. Λογαριασμού: [Redacted]
- Ημ. Συναλλαγής: 15/11/2016
- Ημ. Αξίας: 15/11/2016
- Κατάστημα: 2926
- Περιγραφή: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ
- Ποσό: 40,00 EUR
- Σχόλια: P1D-163194657023, B2B GAMING SERVICES (MALTA) LIMITED104109064-17-sAV

Γίνεται εύκολα αντιληπτό πόσο εύκολα κάναμε ένα ξέπλυμα χρήματος μικρής βέβαια αξίας χωρίς κάποιες ιδιαίτερες γνώσεις και τεχνογνωσίες παρουσιάζοντας αυτό το ελάχιστο ποσό ως κέρδος από τυχερά παιχνίδια δίχως όμως την τοποθέτηση οποιαδήποτε στοιχήματος. Παρουσιάζεται εξίσου ανησυχητικό τα εκατομμύρια που μπορούν να ξεπλυθούν από τις διάφορες εγκληματικές οργανώσεις με κύριο γνώμονα την ανωνυμία ανά πάσα στιγμή και από οποιοδήποτε σημείο του κόσμου καθώς ήδη αποδείξαμε ότι η είσοδος μπορεί εύκολα να γίνει παραμερίζοντας τους όποιους περιορισμούς. Θετικό παράδειγμα στην όλη αυτή κατάσταση παρουσιάζεται ίσως η μεγαλύτερη διαδικτυακή ιστοσελίδα της χώρας μας, όπου προσπαθώντας να πραγματοποιήσουμε το ίδιο πείραμα με ακριβώς τις ίδιες ενέργειες και με το ίδιο μικρό ποσό η εταιρεία έφραξε την είσοδο μας και μας απέστειλε το παρακάτω email.

#sAVAZzgr - Ενημέρωση από το **Stoiximan**

Support Stoiximan

Thu 10/27/2016, 9:45 PM

You ↕

↩ Reply | ▾

Inbox

You replied on 10/28/2016 1:56 AM.

Νίκο καλησπέρα από το **Stoiximan**,

Θα σε παρακαλέσουμε να μας αναφέρεις τον λόγο που πραγματοποιείς κατάθεση και στην συνέχεια ανάληψη, χωρίς παικτική δραστηριότητα, προκειμένου να σε ενημερώσουμε αναλόγως.

Προς πληροφόρησή σου, θα σε παρακαλέσουμε να ανατρέξεις στον όρο 4.9 της σελίδας μας.

Στην διάθεσή σου για οποιαδήποτε πρόσθετη πληροφορία και διευκρίνιση,

Με φιλικούς χαιρετισμούς,

Γιάννης Ρ.
Τμήμα Εξυπηρέτησης Μελών

Stoiximan

- ❖ Walking Accounts ή μετακινούμενοι λογαριασμοί θεωρείται μια καινούργια μόδα της εποχής αποτέλεσμα της παγκοσμιοποίησης. Λειτουργεί με τον εξής τρόπο: ο ενδιαφερόμενος αρχικά έχει ιδρύσει μια εταιρεία βιτρίνα η οποία διαθέτει 3 ή περισσότερους τραπεζικούς λογαριασμούς σε τουλάχιστον 3 τράπεζες. Κάθε φορά που γίνεται κάποια κατάθεση μετρητών σε κάποιον λογαριασμό τα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται αυτόματα σε κάποιον άλλον λογαριασμό και από εκεί ένα μέρος ή και ολόκληρο το αρχικό ποσό μεταφέρονται στο τρίτο λογαριασμό. Η τεχνική αυτή λειτουργεί παράλληλα με την τεχνική του μυρμηγκιού όπου οι αρχικές καταθέσεις δεν ξεπερνούν τα 10.000\$ ώστε να μην χρειαστεί να γίνει αναφορά κατάθεσης μετρητών από την τράπεζα και έτσι να κινηθούν μακριά από τα δίκτυα των δικτυικών αρχών. Σκοπός του εγκληματία είναι να δημιουργήσει πολλές στρώσεις μεταξύ των μεταφορών των κεφαλαίων ώστε να απομακρυνθεί ακόμα περισσότερο από την αρχική πηγή.
- ❖ Business recycling ή ανακύκλωση επιχειρήσεων είναι η τεχνική κατά την οποία ο εκάστοτε εγκληματίας ή εγκληματική οργάνωση διαθέτει αρχικά μια νόμιμη επιχείρηση στην οποία όμως εισάγει τα παράνομα κερδισμένα κεφάλαια στις ταμιακές ροές της επιχείρησης ώστε να φανούν στην συνέχεια ως καθαρά κέρδη αυτής. Κλασικό είναι το παράδειγμα του Αλ Καπονε ο οποίος χρησιμοποιούσε καθαριστήρια ρούχων και πλυντήρια αυτοκινήτων για να ξεπλύνει τα παράνομα έσοδα του.
- ❖ Εκμετάλλευση ιδιωτικών ασφαλιστικών οργανισμών. Η Αμερικανική Τελωνειακή Υπηρεσία αποκάλυψε πριν περίπου μια δεκαετία μια έρευνα κατά την οποία ξεπλένονταν κατά ετήσια βάση 100-200 εκατομμύρια δολάρια μέσω ιδιωτικών ασφαλιστήριων. Οι έμποροι ναρκωτικών φαίνεται πως είχαν αγοράσει πάνω από 200 ασφαλιστήρια ζωής μέσω μεσιτών, με ασφαλισμένους τα μέλη των καρτέλ και δικαιούχους τους συγγενείς τους. Τα συμβόλαια αυτά περιείχαν όπως είπαμε ασφαλιστήρια ζωής αλλά και συμβόλαια αγαθών μεγάλης χρηματικής αξίας, κατά τα οποία οι εγκληματίες εξαργύρωναν πρόωρα παρά τις κυρώσεις για πρόωρη ανάληψη. Οι

ασφαλιστικές έτσι κατέθεταν τα χρήματα στους δικαιούχους των συμβολαίων μέσω κυρίως επιταγών αλλά και χρηματικών καταθέσεων, παρακρατώντας ένα μικρό ποσό λόγω της μη τήρησης των όρων περί ανάληψης. Τα λεφτά αυτά παρουσιάζονταν λοιπόν ως χρήματα από ασφάλειες χωρίς να φαίνεται η αρχική πηγή τους (εμπόριο ναρκωτικών κ.α.) και με μια μικρή ζημία λόγω όπως είπαμε των ασφαλιστικών όρων, η οποία όμως έμοιαζε μηδαμινή μπροστά στα τεράστια ποσά που ξεπλένονταν. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι κατά τους οποίους ο εγκληματίας μπορεί να χρησιμοποιήσει τις ασφάλειες ως μέσω ξεπλύματος. Παρακάτω αναφέρονται μερικές “κόκκινες σημαίες” που μπορεί να υποδεικνύουν την πράξη αυτή.

- Περιπτώσεις κατά τις οποίες ο πελάτης ενδιαφέρεται να ενημερωθεί περισσότερο για τις πολιτικές ακύρωσης του συμβολαίου παρά για τα οφέλη αυτού.
- Πελάτης ο οποίος συχνά υπογράφει μικρά συμβόλαια ξαφνικά ζητεί μια μεγάλη ασφαλιστική σύμβαση.
- Πελάτης ο οποίος ζητεί οι πληρωμές του ασφαλιστικού του πακέτου να γίνονται ηλεκτρονικά από τρίτους ή και πολλές φορές οι πηγές αυτές να αλλάζουν.
- Περιπτώσεις κατά τις οποίες η σχέση ασφαλισμένου και δικαιούχο φαίνεται να είναι ασυνήθιστη, χωρίς κάποια ιδιαίτερη οικογενειακή δέσμευση μεταξύ των δυο πλευρών ή καμία νομική σύμβαση που να φανερώνει σχέση.
- Πελάτης κάνει κάποιο μεγάλο ασφαλιστήριο ζωής ή ασφάλεια για κάποιο υλικό αγαθό μεγάλης χρηματικής αξίας και μετά το πέρας της προθεσμίας υπαναχώρησης (συνήθως 10 με 14 μέρες) ζητεί επιστροφή των χρημάτων του.
- Ασυνήθιστα μεγάλες πληρωμές με μετρητά ή επιταγές, ακόμα και με ταξιδιωτικές επιταγές.
- Πληρωμές μέσω υπεράκτιων τραπεζικών κέντρων.
- Αγορά ασφαλιστικών συμβολαίων τα οποία δεν ταιριάζουν με την ηλικία, το επάγγελμα καθώς και τις οικονομικές αποδοχές του υπογεγραμμένου.

Σημαντικό ρόλο βέβαια στην αποφυγή των παραπάνω αναφορών, παίζουν και οι ασφαλιστικές εταιρίες, οι αρχές που πρέπει να ακολουθούν υπογράφοντας κάποιον ως πελάτη τους καθώς και η συνεχής εκπαίδευση που πρέπει να λαμβάνουν οι εργαζόμενοι τους ώστε να είναι ικανοί να αναγνωρίσουν εγκληματικές οργανώσεις που προσπαθούν να εκμεταλλευτούν προς όφελος τους τον ασφαλιστικό τομέα.

Ειδικότερα:

- Λεπτομερής καταγραφή των προσωπικών στοιχείων των πελατών όπως όνομα, τηλέφωνο, διεύθυνση, ΑΦΜ, αστυνομικό μητρώο κακοηθώς όμως και εξακρίβωση όλων αυτών των στοιχείων με τις εκάστοτε δημόσιες υπηρεσίες.
- Επαλήθευση των στοιχείων των δικαιούχων πριν από κάθε πληρωμή κάποιας ασφάλειας ή και ακόμα και στην σύνταξη καινούργιου συμβολαίου.
- Συγκέντρωση πληροφοριών σχετικά με το οικονομικό προφίλ του πελάτη καθώς και με τις επιχειρηματικές του σχέσεις.
- Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται σε πελάτες “υψηλού κινδύνου” καθώς και σε πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα που το όνομα τους έχει εμπλακεί σε σκάνδαλα.
- Συνεχής έλεγχος των συναλλαγών του πελάτη ώστε να διασφαλιστεί ότι συνάδουν με το οικονομικό του προφίλ.

Τέλος να αναφέρουμε ότι όλα τα παραπάνω δεν θα πρέπει να ισχύουν μόνο σε περίπτωση που το ασφαλιστήριο γίνεται για φυσικό πρόσωπο. Ακόμα μεγαλύτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται σε περίπτωση που το ασφαλιστικό συμβόλαιο συντάσσεται για κάποιο νομικό πρόσωπο όπως για παράδειγμα μια Α.Ε. Εταιρεία όπου οι όροι και οι προϋποθέσεις είναι πολλοί περισσότεροι.

- ❖ **Ανώνυμα ομόλογα.** Σε κάποιες χώρες η μεταβίβαση της κυριότητας ανώνυμων ομολόγων μπορεί να επιτευχθεί εύκολα με ηλεκτρονικά μέσα, αποτρέποντας τον εντοπισμό της αλλαγής ιδιοκτησίας. Άπαξ και εκδοθεί ένα ανώνυμο ομόλογο, οι επίδοξοι “καθαριστές” μπορούν να το κρατήσουν ή να

το μεταβιβάσουν χωρίς κατ' ανάγκη να χρειαστεί να χρησιμοποιήσουν μέσα που θα μπορούσαν να κινητοποιήσουν τις Αρχές . Οι αποδέκτες του μπορούν να το καταθέσουν σε λογαριασμό ώστε είτε να αγοράσουν άλλα επενδυτικά αγαθά είτε να το ρευστοποιήσουν και να αποσυρθούν ή ακόμη να αποσταλούν οι εισπράξεις με έμβασμα σε άλλη χώρα. Τα ίδια περίπου ισχύουν και για τις συναλλαγματικές.

❖ **Συνταξιοδοτικά προγράμματα.** Είθισται να επιτρέπεται στον επενδυτή να διοχετεύει τους πόρους του σε σειρά επενδυτικών λύσεων, όπως τα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Τέτοια συμβόλαια έχουν συνήθως «χαλαρή» περίοδο 10 ή και περισσότερων ημερών, κατά τις οποίες ο επενδυτής μπορεί να «σπάσει» το συμβόλαιο δίχως να πληρώσει ρήτρες και να του επιστραφεί το αρχικό κεφάλαιο. Αυτή η «ελεύθερη περίοδος» συνεπάγεται ότι η επιταγή που θα λάβει από την ασφαλιστική εταιρεία ενδέχεται να μην προκαλέσει υποψίες όταν κατατεθεί στην τράπεζα.

❖ **Penny stocks.** Οι penny stocks είναι μετοχές των οποίων η διαπραγμάτευση γίνεται σε πολύ χαμηλές τιμές.⁶ Κάποιες από αυτές στην πραγματικότητα ανήκουν σε εταιρείες-βιτρίνες, που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για μία αντίστροφη συγχώνευση. Οι κίνδυνοι είναι δύο. Τέτοιοι τύποι κινητών αξιών συχνά χρησιμοποιούνται για την παραγωγή παράνομων κερδών μέσω της χειραγώγησης της αγοράς, εμπορίου χρεογράφων μέσω εσωτερικής πληροφόρησης και απάτης. Άνομοι παράγοντες μπορούν είτε να χρησιμοποιήσουν τις υπάρχουσες μετοχές είτε να δημιουργήσουν μία εταιρεία-βιτρίνα με στόχο να εμπλακούν σε αυτές τις παράνομες δραστηριότητες. Τα penny stocks έχουν και άλλες χρησιμότητες. Μπορούν να αγοραστούν με την επένδυση παράνομων κερδών σε μία εταιρεία που ετοιμάζεται να εισέλθει στο χρηματιστήριο. Όταν αυτό γίνει, οι “καθαριστές” μπορούν να πουλήσουν το μερίδιό τους και να εμφανίσουν τα κεφάλαιά τους ως προερχόμενα από μία

⁶ <https://www.quora.com/Can-penny-stocks-be-used-to-laundry-money>

νόμιμη συναλλαγή. Επιπλέον, εγκληματικές οργανώσεις μπορούν αρχικά να επενδύσουν σε μία εταιρεία την οποία δύνανται να χρησιμοποιήσουν ως βιτρίνα προκειμένου να αναμείξουν παράνομα και νόμιμα κέρδη.

- ❖ **Options.** Τα options (συμβόλαια δικαιώματος προαίρεσης) αποτελούν μια συμφωνία όπου ο πωλητής πουλάει δικαιώματα αγοράς σε συγκεκριμένη τιμή ανά μετοχή και σε ορισμένο χρονικό πλαίσιο. Αν ο ένας αντισυμβαλλόμενος συμφωνήσει να εισέλθει στη συμφωνία με όρους χειρότερους από αυτούς που επικρατούν στην κανονική αγορά για να εγγυηθεί ότι ο έτερος αντισυμβαλλόμενος θα παραλάβει μια καθαρή πληρωμή σημειώνει η έρευνα ότι υπάρχει τρωτότητα και αυτό διότι οι εμπλεκόμενοι» μπορούν να προχωρήσουν σε ένα deal-παρωδία, το οποίο θα νομιμοποιήσει το βρώμικο χρήμα αμέσως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΤΟΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

Η Επιτροπή Οικονομικής Δράσης γνωστή και ως F.A.T.F (Financial Action Task Force on Money Laundering) δημιουργήθηκε το 1989 κατά την σύνοδο του Παρισιού από τα επτά ισχυρότερα οικονομικά κράτη γνωστά και ως G7 (Καναδάς, Γαλλία, Αγγλία, Ηνωμένες Πολιτείες, Γερμανία, Ιταλία και Ιαπωνία). Σκοπός της F.A.T.F είναι ο καθορισμός μέτρων και προτύπων για την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του νομικού και κανονιστικού πλαισίου για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος, την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και άλλες σχετικές απειλές για την ακεραιότητα του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος. Σε συνεργασία με άλλους διεθνείς παράγοντες η F.A.T.F συμβάλει επίσης στο να εντοπίζονται και να διορθώνονται τα τρωτά σημεία σε εθνικό επίπεδο με στόχο την προστασία του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος από την

κατάχρηση. Οι συστάσεις της F.A.T.F ορίζουν ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό πλαίσιο των μέτρων που πρέπει να εφαρμόσουν οι χώρες με σκοπό την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας καθώς και τη χρηματοδότηση της διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής. Οι χώρες έχουν διάφορα νομικά, διοικητικά και επιχειρησιακά πλαίσια καθώς και διάφορα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με διαφορετική οργάνωση και έτσι δεν μπορούν όλοι να λάβουν παρόμοια μέτρα για την αντιμετώπιση των παραπάνω απειλών. Οι συστάσεις της F.A.T.F ως εκ τούτου ορίζουν ένα διεθνές πρότυπο το οποίο οι χώρες θα πρέπει να εφαρμόσουν με μέτρα προσαρμοσμένα στις ιδιαίτερες συνθήκες τους. Σκοπός των συστάσεων είναι να:

- Εντοπίζουν τους κινδύνους και να αναπτύσσουν πολιτικές σε εθνικό επίπεδο για την καταπολέμηση τους
- Την συνεχή καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας
- Η εφαρμογή προληπτικών μέτρων για το χρηματοπιστωτικό τομέα καθώς και άλλους οικονομικούς τομείς
- Καθορίζει τις αρμοδιότητες και τις ευθύνες για τις διάφορες αρχές (ερευνών, επιβολής νόμων, διωκτικές αρχές) καθώς και άλλα θεσμικά μέτρα
- Ενισχύει την διαφάνεια και την διαθεσιμότητα των ωφέλιμων πληροφοριών ιδιοκτησίας των φυσικών και νομικών προσώπων
- Διευκολύνει την διεθνή συνεργασία μεταξύ των χωρών

Οι αρχικές 40 συστάσεις της F.A.T.F συστάθηκαν το 1990 ως μια πρωτοβουλία για την καταπολέμηση της κατάχρησης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με σκοπό το ξέπλυμα χρήματος, προερχόμενων κυρίως από το εμπόριο ναρκωτικών ουσιών. Το 1996 οι συστάσεις αυτές αναθεωρήθηκαν για πρώτη φορά ώστε να αντιμετωπίσουν επιτυχώς τις ανανεωμένες τάσεις και τεχνικές ξεπλύματος, καθώς και να διευρύνουν το πεδίο εφαρμογής τους πέρα από το ξέπλυμα χρήματος ναρκωτικών. Τον Οκτώβριο του 2001 η F.A.T.F επεκτείνει τις λειτουργίες της να ασχοληθεί με το ζήτημα της χρηματοδότησης των τρομοκρατικών πράξεων και των τρομοκρατικών οργανώσεων και έτσι έκανε το σημαντικό βήμα για την δημιουργία των 8 Ειδικών Συστάσεων (αργότερα 9) για τη

χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Οι συστάσεις της F.A.T.F αναθεωρήθηκαν για δεύτερη φορά το 2003, και αυτές μαζί με τις ειδικές συστάσεις έχουν υιοθετηθεί από περισσότερες από 180 χώρες και αναγνωρίζεται παγκοσμίως ως το διεθνές πρότυπο για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος και την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Μετά την ολοκλήρωση του τρίτου γύρου αμοιβαίων αξιολογήσεων των μελών της, η FATF έχει αναθεωρήσει και ανανεώσει τις συστάσεις της, σε στενή συνεργασία με τα Περιφερειακά Σώματα και συμπεριλαμβανομένου και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, την Παγκόσμια Τράπεζα και τα Ηνωμένα Έθνη. Οι αναθεωρήσεις έχουν ως σκοπό να αντιμετωπίσουν νέες αναδυόμενες απειλές, να αποσαφηνίσουν και να ενισχύσουν πολλές από τις υφιστάμενες υποχρεώσεις, διατηρώντας παράλληλα την απαραίτητη σταθερότητα και αυστηρότητα στις συστάσεις.

Τα πρότυπα της F.A.T.F έχουν επίσης αναθεωρηθεί για να ενισχύσουν τις απαιτήσεις για καταστάσεις υψηλότερου κινδύνου, θέλοντας έτσι να επιτρέψει στις χώρες να υιοθετήσουν μια πιο εστιασμένη προσέγγιση σε περιοχές που οι υψηλοί κίνδυνοι παραμένουν σταθερά και η εφαρμογή θα μπορούσε να ενισχυθεί. Οι χώρες θα πρέπει πρώτα να προσδιορίσουν, να εκτιμήσουν και να κατανοήσουν τους κινδύνους του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που αντιμετωπίζουν, και στη συνέχεια να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για τον μετριασμό του φαινομένου. Η προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο επιτρέπει στις χώρες, στο πλαίσιο της FATF, να υιοθετήσουν μια πιο ευέλικτη σειρά μέτρων, προκειμένου να κατευθύνουν τους πόρους τους πιο αποτελεσματικά και να εφαρμόσουν προληπτικά μέτρα που είναι ανάλογα με τη φύση των κινδύνων, προκειμένου να επικεντρώσουν τις προσπάθειες τους με πιο αποτελεσματικό τρόπο. Η καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι μια πολύ σημαντική πρόκληση. Ένα αποτελεσματικό σύστημα AML / CFT, σε γενικές γραμμές, είναι σημαντικό για την αντιμετώπιση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και τα περισσότερα μέτρα στο παρελθόν που επικεντρώθηκαν στην χρηματοδότηση της τρομοκρατίας έχουν πλέον ενσωματωθεί σε όλες τις συστάσεις, ως εκ τούτου, καταργώντας την ανάγκη για τις ειδικές συστάσεις. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένες συστάσεις που είναι μοναδικές για τη

χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, οι οποίες ορίζονται στο τμήμα Γ των συστάσεων της FATF. Αυτά είναι: Σύσταση 5 (η ποινικοποίηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας), Σύσταση 6 (στοχευόμενων οικονομικών κυρώσεων που σχετίζονται με την τρομοκρατία και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας) και Σύσταση 8 (μέτρα για την αποφυγή της κατάχρησης των μη κερδοσκοπικών οργανώσεων). Η διάδοση των όπλων μαζικής καταστροφής είναι επίσης μια σημαντική ανησυχία ασφάλειας, και το 2008 η εντολή της FATF επεκτάθηκε για να συμπεριλάβει τη χρηματοδότηση της διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής. Για την καταπολέμηση αυτής της απειλής, η FATF έχει υιοθετήσει μια νέα σύσταση (σύσταση 7) που αποσκοπεί στη διασφάλιση της συνεπούς και αποτελεσματικής εφαρμογής των στοχευόμενων οικονομικών κυρώσεων, όταν αυτοί καλούνται από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Οι 40 συστάσεις της F.A.T.F

- ❖ **Η αξιολόγηση των κινδύνων και την εφαρμογή μιας προσέγγισης με βάση τον κίνδυνο.** Οι χώρες πρέπει να προσδιορίζουν και να αξιολογούν ώστε να κατανοήσουν το ξέπλυμα χρήματος και τον κίνδυνο της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας για τη χώρα, και θα πρέπει να αναλάβουν δράση, συμπεριλαμβανομένης μιας αρχή ή ένα μηχανισμό να συντονίζει τις δράσεις για την αξιολόγηση των κινδύνων και να εκμεταλλεύεται τους πόρους με στόχο την εξασφάλιση των κινδύνων όσο πιο αποτελεσματικά γίνεται. Με βάση την αξιολόγηση αυτή, οι χώρες θα πρέπει να εφαρμόζουν μια προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο για να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα για την πρόληψη ή τον μετριασμό του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι ανάλογη με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί. Η προσέγγιση αυτή θα πρέπει να αποτελεί βασικό θεμέλιο για την αποτελεσματική κατανομή των πόρων σε ολόκληρη την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος και την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, το καθεστώς και την εφαρμογή των μέτρων με βάση τον κίνδυνο σε όλες τις συστάσεις της FATF.

❖ **Η εθνική συνεργασία και ο συντονισμός.** Οι χώρες θα πρέπει να έχουν εθνικές πολιτικές με βάση τους κινδύνους που εντοπίστηκαν, οι οποίες θα πρέπει να επανεξετάζονται τακτικά καθώς και θα πρέπει να οριστεί μια αρχή ή ένας μηχανισμός ο οποίος θα έχει ως σκοπό τον συντονισμό των πολιτικών αυτών. Οι χώρες θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι οι φορείς καταπολέμησης του ξεπλύματος όπως η οικονομική μονάδα πληροφοριών, οι αρχές επιβολής του νόμου, οι εποπτικές αρχές και άλλες σχετικές αρμόδιες αρχές, κατά τη χάραξη πολιτικής σε επιχειρησιακό επίπεδο, διαθέτουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς που τους επιτρέπουν να συνεργάζονται και, ενδεχομένως, να συντονίζουν εγχώρια μεταξύ τους όσον αφορά την ανάπτυξη και την εφαρμογή των πολιτικών και δράσεων για την καταπολέμηση του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της χρηματοδότησης της διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής.

❖ **Το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος ως ποινικό αδίκημα.** Οι χώρες πρέπει να ποινικοποιήσουν το ξέπλυμα χρήματος, βάσει της Σύμβασης της Βιέννης και της Σύμβασης του Παλέρμο. Οι χώρες πρέπει να εφαρμόσουν το έγκλημα του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος σε όλα τα σοβαρά αδικήματα, με στόχο να συμπεριληφθεί το ευρύτερο φάσμα των αδικημάτων.

❖ **Πολιτικές κατάσχεσης περιουσιών.** Οι χώρες πρέπει να λάβουν μέτρα παρόμοια με αυτά που ορίζονται στη Σύμβαση της Βιέννης, της Σύμβασης του Παλέρμο καθώς και τον διαφόρων νομοθετικών κανόνων που έχουν οριστεί από τις εκάστοτε χώρες, δίνοντας το δικαίωμα παγώματος και κατάσχεσης περιουσιών όταν υπάρχει ακόμα και η υποψία ξεπλύματος. Ειδικότερα εφαρμόζονται τα εξής:

- Κατάσχεση ιδιοκτησιών που είναι απόρροια ξεπλύματος βρώμικου χρήματος.
- Κατάσχεση εσόδων τα οποία αποκτήθηκαν από ξέπλυμα χρήματος ή επρόκειτο να χρησιμοποιηθούν για την διαδικασία αυτή.
- Κατάσχεση ακίνητων τα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί ή επρόκειτο να χρησιμοποιηθούν για χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, τρομοκρατικές ενέργειες και σύσταση τρομοκρατικών οργανώσεων.

Θα πρέπει να εξεταστεί από τις χώρες το ενδεχόμενο υιοθέτησης μέτρων που να επιτρέπουν το πάγωμα ή την κατάσχεση περιουσιών , ακινήτων ή μη χωρίς να απαιτείται ποινική δίωξη και καταδίκη , όπως και να απαιτείται από τον εκάστοτε κατηγορούμενο να αποδείξει την νόμιμη προέλευση των περιουσιακών του στοιχείων.

- ❖ **Η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ως ποινικό αδίκημα.** Οι χώρες πρέπει να ποινικοποιήσουν τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας καθώς και όχι μόνο τις τρομοκρατικές ενέργειες αλλά και τις τρομοκρατικές οργανώσεις αλλά και όχι μεμονωμένα τον κάθε τρομοκράτη ξεχωριστά.
- ❖ **Στοχευόμενες οικονομικές κυρώσεις που σχετίζονται με την τρομοκρατία και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.** Οι χώρες πρέπει να εφαρμόσουν στοχευόμενες οικονομικές κυρώσεις με σκοπό την συμμόρφωση με τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την πρόληψη και την καταστολή της τρομοκρατίας και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οι αποφάσεις απαιτούν από τις χώρες να παγώσουν αμέσως τα κεφάλαια ή άλλα περιουσιακά στοιχεία, και να διασφαλίσουν ότι τα δε κεφάλαια ή άλλα περιουσιακά στοιχεία δεν διατίθενται, άμεσα ή έμμεσα, ή προς όφελος οποιουδήποτε προσώπου ή οντότητας που έχουν ως σκοπό τρομοκρατικές ενέργειες.
- ❖ **Στοχευόμενες οικονομικές κυρώσεις που σχετίζονται με την διάδοση όπλων μαζικής καταστροφής.** Οι χώρες πρέπει να εφαρμόσουν στοχευόμενες οικονομικές κυρώσεις με σκοπό την συμμόρφωση με τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την πρόληψη, την καταστολή και την διακοπή της διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής και τη χρηματοδότησή της δημιουργίας τους.
- ❖ **Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί.** Οι χώρες θα πρέπει να επανεξετάσουν την επάρκεια των νόμων και των κανονισμών που σχετίζονται με μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, και ιδιαιτέρως σε χώρες που παρουσιάζονται ευάλωτες ως προς την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Οι χώρες πρέπει να εφαρμόσουν εστιασμένη και

αναλογική έρευνα, σύμφωνα με την προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο, σε αυτές τις μη κερδοσκοπικές οργανώσεις για την προστασία τους. Κυρίως θα πρέπει να διερευνούνται οι τρομοκρατικές οργανώσεις που κρύβονται πίσω από νόμιμους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς που συγκαλύπτουν την παράνομη εκτροπή κονδυλίων που προορίζονται για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

❖ **Οι νόμοι απορρήτου των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.** Οι χώρες πρέπει να εξασφαλίσουν ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με τους νόμους απόρρητου που έχουν θεσπιστεί για την προστασία των πελατών τους δεν εμποδίζουν την εφαρμογή των συστάσεων της FATF.

❖ **Πελάτες δέουσας επιμέλειας.** Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να απαγορεύουν την τήρηση λογαριασμών πελατών των οποίων προτιμούν να διατηρούν την ανωνυμία τους ή ακόμα και πολλές φορές δίνουν ψεύτικα στοιχεία. Κάθε χώρα θα πρέπει να καθορίσει τον τρόπο που επιβάλλει συγκεκριμένες υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας, είτε μέσω νομοθεσίας είτε μέσω συγκεκριμένων ελεγκτικών οργάνων. Τα μέτρα δέουσας επιμέλειας που θα πρέπει να λαμβάνουν οι τράπεζες είναι τα εξής:

- Αναγνώριση του πελάτη και την εξακρίβωση της ταυτότητας του με αξιόπιστες, ανεξάρτητες έγγραφα πηγής, δεδομένων ή πληροφοριών.
- Ο προσδιορισμός του πραγματικού δικαιούχου και η λήψη εύλογων μέτρων για τον έλεγχο της ταυτότητας του, έτσι ώστε το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα έχει πεισθεί ότι γνωρίζει ποιος είναι ο πραγματικός δικαιούχος είναι.

Για τα νομικά πρόσωπα οι ρυθμίσεις αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κατανόηση της δομής της ιδιοκτησίας και του ελέγχου του πελάτη.

- Κατανόηση και ανάλογα με την περίπτωση, τη συλλογή πληροφοριών για το σκοπό και τη φύση της επιχειρηματικής σχέσης.

- Την άσκηση συνεχούς δέουσας επιμέλειας για τη επιχειρηματική σχέση και τον έλεγχο των συναλλαγών που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια αυτής της σχέσης για να εξασφαλίζεται ότι οι συναλλαγές που διενεργούνται συνάδουν με τις γνώσεις του ιδρύματος του πελάτη, την επιχείρηση και το προφίλ κινδύνου τους, συμπεριλαμβανομένων, όπου απαιτείται, την προέλευση των κεφαλαίων.

Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να υποχρεούνται να εφαρμόζουν κάθε ένα από τα μέτρα δέουσας επιμέλειας , αλλά θα πρέπει να καθορίζουν την έκταση των μέτρων αυτών χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο. Επίσης θα πρέπει να απαιτείται για την επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και δικαιούχου πριν ή κατά τη διάρκεια της σύναψης επιχειρηματικών σχέσεων ή τη διενέργεια συναλλαγών για τους περιστασιακούς πελάτες . Σε περίπτωση που το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα δεν είναι σε θέση να συμμορφωθεί με τις ισχύουσες απαιτήσεις θα πρέπει να απαιτείται να μην ανοίξει το λογαριασμό, να μην αρχίζουν επιχειρηματικές σχέσεις ή να εκτελέσει τη συναλλαγή αλλά θα πρέπει να τερματίσει την επιχειρηματική σχέση και θα πρέπει να εξετάσει τη δυνατότητα υποβολής ύποπτων συναλλαγών αναφοράς σε σχέση με τον πελάτη. Οι απαιτήσεις αυτές πρέπει να ισχύουν για όλους τους νέους πελάτες, αν και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να εφαρμόζουν την παρούσα σύσταση στους υπάρχοντες πελάτες με βάση την σημαντικότητα και τον κίνδυνο, και θα πρέπει να διεξάγει τη δέουσα επιμέλεια για τις υφιστάμενες σχέσεις σε κατάλληλα χρονικά διαστήματα.

❖ **Διατήρηση Αρχείων.** Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να υποχρεούνται να διατηρούν, για τουλάχιστον πέντε χρόνια, όλα τα απαραίτητα στοιχεία για τις συναλλαγές, τόσο στις εγχώριες όσο και διεθνείς, για να μπορέσουν να συμμορφωθούν αμέσως με αιτήματα παροχής πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές.. Τα αρχεία αυτά πρέπει να είναι επαρκή ώστε να επιτρέψει την ανάχνευση των μεμονωμένων συναλλαγών (συμπεριλαμβανομένων των ποσών και των τύπων των νομισμάτων που εμπλέκονται, αν υπάρχουν), έτσι ώστε να παρέχουν, εάν είναι απαραίτητο, θα πρέπει να απαιτούνται αποδείξεις για τη δίωξη

ποινικών αδικημάτων. Οι τράπεζες θα πρέπει επίσης να διατηρούν επίσημα έγγραφα ταυτότητας, όπως διαβατήρια, άδειες οδήγησης ή παρόμοια έγγραφα, αρχεία κίνησης λογαριασμών καθώς και επαγγελματική αλληλογραφία, συμπεριλαμβανομένων των κινήσεων που πραγματοποιούνται.

❖ **Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα.** Ιδιαίτερη θα πρέπει να είναι η προσοχή των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στην σύναψη επιχειρησιακών σχέσεων με πελάτες που κατέχουν κάποια σημαντική θέση στην διακυβέρνηση μιας χώρας ή κατέχουν κάποιο δημόσιο αξίωμα όπως και αν τους έχει ανατεθεί μια σημαντική θέση σε μια διεθνή οργάνωση. Επίσης προσοχή θα πρέπει να υφίσταται όχι μόνο στους ιδίους αλλά και στο συγγενικό και φιλικό περιβάλλον τους. Εκτός από τα κανονικά μέτρα δέουσας επιμέλειας τα οποία προαναφέραμε και παραπάνω θα ήταν καλό να τηρούνται και κάποια επιπλέον όπως ο καθορισμός της πηγής κεφαλαίων και εισοδήματος, η συνεχή και αδιάκοπη παρακολούθηση των λογαριασμών του και τέλος πριν από την σύναψη οποιαδήποτε τέτοιας φύσεως επιχειρηματικής σχέσης θα πρέπει να λαμβάνεται και έγκριση από τα υψηλά κλιμάκια των ιδρυμάτων καθώς σε περιπτώσεις οικονομικών σκανδάλων οι επιπτώσεις θα είναι δυσάρεστες και για την μεριά των τραπεζών.

❖ **Διατραπεζικές συναλλαγές.** Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνονται στις συναλλαγές που γίνονται μεταξύ τραπεζών. Και οι δυο μεριές πριν από κάθε ενέργεια θα πρέπει να είναι σίγουρες ότι έχουν εφαρμοστεί μέτρα δέουσας επιμέλειας σχετικά με τους πελάτες τους καθώς και έλεγχος και των δυο ιδρυμάτων με σκοπό να διερευνηθεί ότι κάποια από τις μεριές δεν πρόκειται για εικονική τράπεζα χωρίς νόμιμη υπόσταση.

❖ **Υπηρεσίες μεταφοράς χρημάτων ή άλλων αγαθών αξίας.** Οι χώρες πρέπει να λάβουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η φυσική μεταφορά χρημάτων καθώς και αντικειμένων μεγάλης χρηματικής αξίας έχουν ελεγχθεί από τις υπάρχουσες υπάρχουσες τελωνειακές υπηρεσίες και υπάρχουν τα νόμιμα χαρτιά που συνοδεύουν την μεταφορά τους. Οι τελωνειακές υπηρεσίες καθ' όλη την διάρκεια αυτή θα πρέπει να παρακολουθούν ότι όλες οι διαδικασίες γίνονται σύμφωνα με τις

συστάσεις της FATF και ιδιαίτερα όταν οι μεταφορές αυτές προέρχονται ή έχουν ως τελικό προορισμό χώρες υψηλού κινδύνου (Μέση Ανατολή).

❖ **Νέες τεχνολογίες.** Η ανάπτυξη και η δημιουργία νέων τεχνολογιών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην αύξηση της εγκληματικότητας και κυρίως στην αύξηση της τρομοκρατίας, είναι ένα θέμα που έρχεται τα τελευταία χρόνια στο επίκεντρο και των τραπεζικών ιδρυμάτων.

Επιχειρήσεις που ιδρύονται με σκοπό την δημιουργία νέων προϊόντων και τεχνολογιών θα πρέπει να περνάνε από το μικροσκόπιο των τραπεζών, ώστε με βάση τον κίνδυνο να διερευνηθεί αν τέτοιες επιχειρήσεις έχουν ως σκοπό το ξέπλυμα χρήματος και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

❖ **Μεταφορές εμβασμάτων.** Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στην μεταφορά των εμβασμάτων θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα προσωπικά στοιχεία τόσο του αποστολέα όσο και του παραλήπτη είναι σωστά, οι πληροφορίες που έχουν δώσει και οι δυο πλευρές είναι ακριβείς, καθώς και να υπάρχει μια συνεχής παρακολούθηση της μεταφοράς μέχρι αυτή να ολοκληρωθεί. Μεταφορές στις οποίες κάποιος από τις δυο μεριές είναι ανώνυμος, ή δεν υπάρχουν εξακριβωμένα στοιχεία για την ταυτότητα του, η τράπεζα θα μπορεί να διατηρεί το δικαίωμα του παγώματος τόσο της συγκεκριμένης μεταφοράς όσο και των λογαριασμών, μέχρι να διερευνηθεί από τις αρχές ότι δεν υπάρχει κάποια παράνομη ενέργεια είτε ξεπλύματος βρώμικου χρήματος είτε χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

❖ **Εσωτερικός έλεγχος από τρίτους.** Με σκοπό να ελεγχθεί αν εφαρμόζονται τα μέτρα δέουσας επιμέλειας στην λειτουργία των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, οι τράπεζες οι ίδιες βασίζονται σε τρίτα μέρη όπως κάποια ιδιωτική εποπτική εταιρεία για να διαπιστωθεί αν εφαρμόζονται όλα τα κριτήρια για την αποφυγή ξεπλύματος χρήματος. Ο έλεγχος αυτός αφορά κυρίως το πελατολόγιο της τράπεζας ότι τηρούνται δηλαδή όλα τα προσωπικά στοιχεία των πελατών τόσο το οικονομικό του προφίλ όσο και της επιχείρησης που μπορεί να διαθέτει, οι διάφορες ενέργειες όπως πληρωμές ή μεταφορές χρημάτων ακολουθούν μια συγκεκριμένη διαδικασία και διάφορα στάδια έλεγχου πριν την ολοκλήρωση τους κ.α. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται και στους υπαλλήλους.

Την ποιότητα της εκπαίδευσης που έχουν λάβει ώστε να λαμβάνουν μέτρα δέουσας επιμέλειας, την προσωπική ανάμειξη τους που μπορεί να έχουν με κάποιον από τους πελάτες, το ιστορικό υποθέσεων που έχουν αναλάβει και πολλά άλλα. Όλα αυτά πάντα λειτουργούν και με το επίπεδο κινδύνου όπως λέμε κάθε χώρας οπότε δεν εφαρμόζονται ιπαντού οι ίδιοι έλεγχοι με τον ίδιο τρόπο.

❖ **Εσωτερικοί έλεγχοι σε ξένα υποκαταστήματα και θυγατρικές εταιρείες.** Τόσο οι τράπεζες όσο και τα κατάλληλα νομοθετικά όργανα όπως είπαμε θα πρέπει συχνά να εφαρμόζουν ελέγχους στις οικονομικές ενέργειες των εταιριών ώστε να είναι σίγουροι ότι συνάδουν με τις συστάσεις της F.A.T.F. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στα ξένα υποκαταστήματα και στις θυγατρικές εταιρείες των μεγάλων ομίλων και ακόμα πιο πολύ όταν αυτά βρίσκονται σε χώρες με «χαλαρή» φορολογική νομοθεσία ή σε χώρες υψηλού κινδύνου όπως αυτές της μέσης Ανατολής.

❖ **Χώρες υψηλού κινδύνου.** Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να υποχρεούνται να εφαρμόζουν ενισχυμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας στις επιχειρηματικές σχέσεις και τις συναλλαγές με φυσικά και νομικά πρόσωπα και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα από χώρες για τις οποίες το ζητεί η FATF , χαρακτηρίζονται ως χώρες υψηλού κινδύνου καθώς η πλειοψηφία των τρομοκρατικών ενεργειών και η χρηματοδότηση τους προέρχονται από τέτοιες χώρες. Ο τύπος των ενισχυμένων μέτρων δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζονται θα πρέπει να είναι αποτελεσματικός και ανάλογος προς αυτούς του κινδύνους.

❖ **Η αναφορά ύποπτων συναλλαγών.** Εάν ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα υποπτεύεται ή έχει βάσιμους λόγους να υποπτεύεται ότι τα κεφάλαια είναι προϊόν εγκληματικής δραστηριότητας ή σχετίζονται με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, θα πρέπει να υποχρεούται, σύμφωνα με το νόμο, να αναφέρει έγκαιρα τις υποψίες του στους κινδύνους των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

❖ **Ιδιαίτεροι πελάτες δέουσας επιμέλειας.** Ήδη έχουμε αναφέρει τους πελάτες δέουσας επιμέλειας όμως υπάρχει και μια ιδιαίτερη ομάδα επαγγελματιών που το οικονομικό τους προφίλ πρέπει να ελέγχεται

διαρκώς καθώς η ανάμειξη τους σε σκάνδαλα ξεπλύματος χρήματος είναι συχνή. Ειδικότερα:

- Κτηματομεσίτες όπου συχνά γίνονται ο ενδιάμεσος σύνδεσμος αγοράς και πώλησης ακριβών κατοικιών για κάποιον τρίτο.
- Έμποροι πολύτιμων λίθων και πετρών όπου εφαρμόζουν αγοροπωλησίες κυρίως με την χρήση φυσικού χρήματος.
- Δικηγόροι, συμβολαιογράφοι και λογιστές όταν αναλαμβάνουν να εκτελέσουν διαδικασίες για τους πελάτες τους όπως δημιουργία και διαχείριση νομικών προσώπων, συμβολαίων για αγορά και πώληση ακινήτων ή προϊόντων μεγάλης χρηματικής αξίας,

❖ **Επιπρόσθετα μέτρα.** Αφορούν την προηγούμενη σύσταση της FATF για επαγγέλματα όπως δικηγόροι, συμβολαιογράφοι και λογιστές. Σύμφωνα λοιπόν με την νομοθεσία όταν οι παραπάνω ειδικότητες αναμειγνύονται σε οικονομικές συμφωνίες όπου παρατηρούνται ύποπτες συναλλαγές είναι υποχρεωμένοι να αναφέρουν τις συναλλαγές αυτές στις αρμόδιες αρχές χωρίς να λάβουν υπόψη τυχόν επαγγελματικό απόρρητο καθώς διακυβεύεται το θέμα της εθνικής ασφάλειας.

❖ **Διαφάνεια νομικών προσώπων.** Οι χώρες θα πρέπει να λάβουν μέτρα για να αποτρέψουν την κατάχρηση νομικών προσώπων για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι υπάρχουν επαρκείς, ακριβείς και έγκαιρες πληροφορίες σχετικά με την πραγματική ιδιοκτησία και τον έλεγχο των νομικών προσώπων, τις οποίες μπορούν να αποκτήσουν ή να έχουν πρόσβαση εγκαίρως οι αρμόδιες αρχές. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί σε νομικά πρόσωπα που είναι σε θέση να εκδώσουν μετοχές ή ανώνυμους τίτλους της εταιρείας τους ανοιχτά στις αγορές καθώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους αγοραστές με σκοπό το ξέπλυμα.

❖ **Διαφάνεια νομικών ρυθμίσεων.** Ομοίως με την παραπάνω ρύθμιση οι χώρες θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες

σχετικά με την διάρθρωση των εταιρειών που ξεκινούν από την ίδρυση τους. Κρίνεται απαραίτητο η σωστή τήρηση πληροφοριών σχετικά με τον ιδρυτή, τους αρμοδίους, τους δικαιούχους ακόμα και τον κάθε υπάλληλο που απασχολείται από την εταιρεία. Οι πληροφορίες αυτές εκτός από την διαρκή ενημέρωση τους με εκ νέου αλλαγές θα πρέπει ανα πάσα ώρα να είναι διαθέσιμες στις διωκτικές αρχές.

❖ **Ρύθμιση και εποπτεία των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.** Οι χώρες πρέπει να εξασφαλίσουν ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υπόκεινται σε επαρκή ρύθμιση και εποπτεία και εφαρμόζουν αποτελεσματικά τις συστάσεις της FATF. Οι αρμόδιες αρχές ή οι οικονομικές εποπτικές αρχές πρέπει να λαμβάνουν τα απαραίτητα νομικά ή ρυθμιστικά μέτρα για να αποτρέψουν τους εγκληματίες ή τους συνεργάτες τους να κατέχουν ή να είναι πραγματικοί κάτοχοι σημαντικού ή ελεγχόμενου συμφέροντος ή να ασκούν διευθυντική λειτουργία σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα. Στην περίπτωση που τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα παρέχουν υπηρεσία μεταφοράς χρήματος ή αξίας ή αλλαγή χρημάτων ή νομίσματος, πρέπει να διαθέτουν ειδική άδεια και να υπόκεινται σε αποτελεσματικά συστήματα για την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις εθνικές απαιτήσεις καταπολέμησης της τρομοκρατίας.

❖ **Οι εποπτικές αρχές.** Οι εποπτικές αρχές πρέπει να διαθέτουν επαρκείς εξουσίες εποπτείας ή παρακολούθησης και διασφάλισης της συμμόρφωσης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με τις απαιτήσεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένης της εξουσιοδότησης για τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων. Θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να υποχρεώνει την παραγωγή οποιωνδήποτε πληροφοριών από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που σχετίζονται με την παρακολούθηση αυτής της συμμόρφωσης και να επιβάλλει κυρώσεις για μη τήρηση των εν λόγω απαιτήσεων. Οι εποπτικές αρχές θα πρέπει να έχουν εξουσία να επιβάλλουν μια σειρά πειθαρχικών και χρηματικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας να αποσύρει, να περιορίσει ή να αναστείλει την άδεια του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος.

❖ **Ρυθμίσεις μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων και ειδικοτήτων**

Επιχειρήσεις που ορίζονται ως μη χρηματοπιστωτικές θα πρέπει να υπόκεινται σε κανονιστικά και εποπτικά μέτρα. Πρέπει να έχει δημιουργηθεί ένα περιεκτικό ρυθμιστικό και εποπτικό καθεστώς που να διασφαλίζει ότι έχουν εφαρμοστεί αποτελεσματικά τα απαραίτητα μέτρα καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Τέτοιες επιχειρήσεις πρέπει να έχουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος σε ισχύ σύμφωνα με τις νομοθετικές διατάξεις όπως και οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν με συχνούς και μη προγραμματισμένους ελέγχους ότι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος.

❖ **Ομάδες χρηματοπιστωτικών πληροφοριών.** Η κάθε κυβέρνηση θα πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη της την δημιουργία ειδικών οικονομικών ομάδων που θα έχει ως βασική της λειτουργία την ανάλυση εκθέσεων υπόπτων συναλλαγών. Τυχόν υποβληθέντα στοιχεία θα πρέπει να επεξεργάζονται με ακρίβεια ενώ απαραίτητη θα είναι και η διεθνής συνεργασία μεταξύ τέτοιων ομάδων αλλά διαφορετικών χωρών που έχουν ως στόχο την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος και την διάδοση της τρομοκρατίας.

❖ **Οι αρχές επιβολής των νόμων.** Οι χώρες πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι ορισθείσες αρχές επιβολής του νόμου είναι υπεύθυνες για τη διερεύνηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στο πλαίσιο των εθνικών πολιτικών καταπολέμησης των φαινομένων αυτών. Σκοπός των ομάδων αυτών είναι η ευθύνη για τον ταχύ εντοπισμό, η ανίχνευση και η κίνηση ενεργειών για την κατάψυξη και την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται ή ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο δήμευσης ή υπάρχουν υπόνοιες ότι προέρχονται από εγκλήματα. Μια άλλη μορφή τέτοιων ομάδων είναι και κάποιες ειδικευμένες ιδιωτικές εταιρείες που ειδικεύονται σε έρευνες χρηματικών ή περιουσιακών στοιχείων που δρουν πάντα σε συνδυασμό με τους κρατικούς οργανισμούς.

❖ **Μέσα των αρχών επιβολής των νόμων.** Κατά τη διενέργεια ερευνών για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τα συναφή αδικήματα βασικής μορφής και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, οι

αρμόδιες αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να έχουν πρόσβαση σε όλα τα απαραίτητα έγγραφα και πληροφορίες για χρήση στις εν λόγω έρευνες και σε διώξεις και συναφείς ενέργειες. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει εξουσίες για τη χρήση υποχρεωτικών μέτρων για την παραγωγή αρχείων που κατέχουν χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για τη λήψη μαρτυρικών δηλώσεων και για την κατάσχεση και τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων. Οι χώρες πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οι αρμόδιες αρχές που διεξάγουν έρευνες είναι σε θέση να χρησιμοποιούν ένα ευρύ φάσμα τεχνικών έρευνας κατάλληλων για τη διερεύνηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, των εγκληματικών πράξεων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Αυτές οι τεχνικές διερεύνησης περιλαμβάνουν: μυστικές επιχειρήσεις, παρεμπόδιση επικοινωνιών, πρόσβαση σε συστήματα υπολογιστών και ελεγχόμενη παράδοση. Επιπλέον, οι χώρες θα πρέπει να διαθέτουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς για τον έγκαιρο εντοπισμό του κατά πόσον τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατέχουν ή ελέγχουν λογαριασμούς.

❖ **Μεταφορές χρημάτων.** Η φυσική μεταφορά χρημάτων κρυμμένα σε βαλίτσες ή αλλά αντικείμενα είναι όπως είπαμε μια διαδεδομένη μορφή ανάμεσα στους κύκλους των εγκληματικών οργανώσεων. Οι χώρες θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι υπάρχουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις για την αντιμετώπιση προσώπων που κάνουν ψευδή δήλωση ή αποκαλύψεις. Ειδικότερα στις περιπτώσεις που τα διαπραγματεύσιμα μέσα νομίματος σχετίζονται με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τα βασικά αδικήματα

❖ **Διεθνείς συμβάσεις** τρόπος και τα μέσα που διεξάγουν το εποπτικό και διωκτικό τους έργο οι αρχές επιβολής του νόμου ορίζονται από τις εξής διεθνείς συμβάσεις:

- Σύμβαση της Βιέννης του 1988
- Σύμβαση του Παλέρμο του 2000
- Τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς το 2003

- Η Αμερικανική Σύμβαση κατά της Τρομοκρατίας, 2002
- Η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και τη δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, 2005.

❖ **Το δικαστικό σύστημα.** Οι χώρες πρέπει να παρέχουν γρήγορα, εποικοδομητικά και αποτελεσματικά το ευρύτερο δυνατό φάσμα αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σε σχέση με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τα συναφή αδικήματα βασικής παράβασης και τις έρευνες χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τις διώξεις και τις συναφείς διαδικασίες. Οι χώρες θα πρέπει να διαθέτουν επαρκή νομική βάση για την παροχή συνδρομής και, όπου ενδείκνυται, θα πρέπει να έχουν θεσπίσει συνθήκες, ρυθμίσεις ή άλλους μηχανισμούς για την ενίσχυση της συνεργασίας. Οι αρχές που είναι αρμόδιες για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή (π.χ. μια κεντρική αρχή) θα πρέπει να διαθέτουν επαρκείς οικονομικούς, ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους. Οι χώρες πρέπει να διαθέτουν διαδικασίες για να εξασφαλίζουν ότι το προσωπικό των εν λόγω αρχών διατηρεί υψηλά επαγγελματικά πρότυπα, συμπεριλαμβανομένων των προτύπων που αφορούν την εμπιστευτικότητα, και θα πρέπει να είναι υψηλής ακεραιότητας και είναι κατάλληλα εκπαιδευμένα

❖ **Το πάγωμα και η κατάσχεση περιουσιών.** Στην υποψία ότι έσοδα προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες ή στην χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, οι διωκτικές αρχές και μόνο έχοντας όπως είπαμε υποψίες θα πρέπει να προχωρούν σε πάγωμα των περιουσιακών στοιχείων όπως και σε κατάσχεση περιουσιών όπου κρίνεται αναγκαίο. Στην συνέχεια θα ακολουθεί επίσημη έρευνα όπου θα κριθεί αν συνεχιστεί η δέσμευση ή όχι. Σημαντική σημασία έχει και η επικοινωνία των χωρών μεταξύ τους καθώς τα εγκλήματα μπορούν να γίνονται σε παγκόσμια κλίμακα, άρα και οι κατασχέσεις αποκτούν και αυτές διεθνές χαρακτήρα εναντίον στο ξέπλυμα χρήματος.

❖ **Η έκδοση των εγκληματιών.** Αιτήσεις έκδοσης εγκληματιών που αναμειγνύονται σε εγκλήματα που αφορούν ξέπλυμα χρήματος ή

τρομοκρατίας κρίνεται αναγκαίο να εκτελούνται άμεσα από τις χώρες χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Η έκδοση αυτή πρέπει να εμπεριέχεται στο κατάλληλο νομικό πλαίσιο όπου θα υπάρχουν οι όροι έκδοσης των εγκληματιών και το κατάλληλο περιβάλλον μεταξύ των ενεπλεκόμενων χωρών.

❖ **Στατιστικά Στοιχεία.** Οι χώρες θα πρέπει να διατηρούν πλήρη στατιστικά στοιχεία σχετικά με θέματα που σχετίζονται με την αποτελεσματικότητα των συστημάτων τους καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις έρευνες, τις ποινικές διώξεις και τις καταδίκες για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, τα κατασχεθέντα περιουσιακά στοιχεία καθώς και τα διεθνή αιτήματα συνεργασίας.

❖ **Οδηγίες Καθοδήγησης.** Οι αρμόδιες και εποπτικές αρχές θα πρέπει να καθορίσουν κατευθυντήριες γραμμές και να παράσχουν ανατροφοδότηση, η οποία θα βοηθήσει τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τις καθορισμένες μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και επαγγέλματα κατά την εφαρμογή εθνικών μέτρων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και, ειδικότερα στον εντοπισμό υπόπτων συναλλαγών.

❖ **Κυρώσεις.** Οι χώρες θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι υπάρχει σειρά αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων, ποινικών, αστικών ή διοικητικών, που μπορούν να αντιμετωπίσουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οι οποίες δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Οι κυρώσεις θα πρέπει να ισχύουν όχι μόνο για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τους πελάτες δέουσας επιμέλειας που απασχολούν, αλλά και για τους διευθυντές και τα ανώτερα στελέχη τους.

❖ **Άλλες μορφές διεθνούς συνεργασίας.** Οι χώρες πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους μπορούν να παράσχουν ταχέως, εποικοδομητικά και αποτελεσματικά το ευρύτερο φάσμα διεθνούς

συνεργασίας σε σχέση με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τις συναφείς αθέμιτες παραβάσεις και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας καθώς και πρέπει να το πράξουν τόσο αυθόρμητα όσο και κατόπιν αιτήματος και πρέπει να υπάρχει μια νόμιμη βάση για την παροχή συνεργασίας. Τέλος οι εποπτικές αρχές πρέπει να χρησιμοποιούν σαφείς κανάλια ή μηχανισμούς για την αποτελεσματική διαβίβαση και εκτέλεση αιτήσεων παροχής πληροφοριών ή άλλων τύπων βοήθειας και πρέπει να διαθέτουν σαφείς και αποτελεσματικές διαδικασίες για την ιεράρχηση και την έγκαιρη εκτέλεση των αιτήσεων και για τη διαφύλαξη των πληροφοριών που λαμβάνουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 Ελληνικοί Φορείς Αντιμετώπισης

Στην σημερινή κοινωνία και πιο συγκεκριμένα στον παγκόσμιο χάρτη, η χώρα μας βρίσκεται αυτή την στιγμή στην τέταρτη θέση στον κατάλογο των πιο διεφθαρμένων ανεπτυγμένων χωρών του κόσμου με τα ηνία να κατέχει στην ίδια λίστα η χώρα του Μεξικού. Ο κατάλογος αυτός έχει δημιουργηθεί από την FATF και σύμφωνα με τις συστάσεις του ίδιου οργανισμού, χρησιμοποιώντας ένα σύστημα πόντων αξιολόγησης διαφόρων φορέων και τομέων μέσα στην διάρθρωση του κράτους βγαίνουν τα αποτελέσματα κατάταξης των χωρών που δείχνουν τον βαθμό διαφθοράς. Αναλυτικότερα για τον τρόπο αξιολόγησης καθώς το ποια θέση κατέχει κάθε χώρα θα δούμε στο επόμενο κεφάλαιο που αφορά κάποια σημαντικά στατιστικά στοιχεία.

Τον ρόλο της αρμόδιας εποπτικής αρχής στην χώρα μας έχει αναλάβει η Τράπεζα της Ελλάδος⁷ που είναι υπεύθυνη να συμμορφώνει και να αξιολογεί τα διάφορα τραπεζικά καταστήματα σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και της συμβάσεις της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (FATF) , με σκοπό την καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Αξίζει να αναφέρουμε ότι η Τράπεζα της Ελλάδος δεν είναι μόνο υπεύθυνη για τα υποκαταστήματα των ελληνικών τραπεζών

⁷ <http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Supervision/money/default.aspx>

αλλά και επίσης στην εποπτεία της ανήκουν υποκαταστήματα διεθνών τραπεζών που έχουν ιδρυθεί στο εξωτερικό, τα κεντρικά τους βρίσκονται στην αλλοδαπή αλλά πελάτες τους εξυπηρετούνται και στην χώρα μας (πχ. HSBC).

Άλλοι εγγώριοι φορείς αντιμετώπισης του «ξεπλύματος χρήματος» είναι :

- ❖ Η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης που ασχολείται κυρίως με τις ασφαλιστικές εταιρείες
- ❖ Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για εταιρείες που έχουν ως κύρια ασχολία την διαχείριση και επένδυση κεφαλαίων
- ❖ Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών που ασχολείται με τις επιχειρήσεις καζίνο και των πρακτορείων τυχερών παιχνιδιών
- ❖ Η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων για τις εταιρίες ορκωτών ελεγκτών αλλά και τον έλεγχο λογιστών
- ❖ Το Υπουργείο Οικονομικών που ασχολείται με τους ιδιώτες φοροτεχνικούς και λογιστές, τις κτηματομεσιτικές εταιρίες, τα ενεχυροδανειστήρια και τις εταιρίες δημοπρασιών περιουσίας ή αγαθών μεγάλης χρηματικής αξίας και τέλος
- ❖ Το Υπουργείο Δικαιοσύνης για θέματα που αφορούν συμβολαιογράφους και δικηγόρους

4.2 Το Ελληνικό Νομοθετικό Πλαίσιο

Ο ΝΟΜΟΣ 2145/1993

Η αναφορά της εγκληματικής πράξης «Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες» έγινε για πρώτη φορά στο Ελληνικό Δίκαιο το 1993 και ειδικότερα με τον Νόμο 2145 στο άρθρο 5. Ο νομός ανέφερε τα εξής:

Μετά το άρθρο 394 του Π.Κ. προστίθεται άρθρο 394 Α, που έχει ως εξής:

"Άρθρο 394 Α Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα⁸

1. Με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών τιμωρείται όποιος από κερδοσκοπία ή με το σκοπό να συγκαλύψει

⁸ <https://www.e-nomothesia.gr/kat-dikasteria-dikaiosune/n-2145-1993.html>

την αληθή προέλευση ή να παράσχει συνδρομή σε πρόσωπο που ενέχεται στα κατωτέρω εγκλήματα, προκειμένου αυτό να αποφύγει τη δίωξη, την εκτέλεση επιβληθείσας ποινής ή μέτρου ασφαλείας ή διμεύσεως, αγοράζει, αποκρύπτει, λαμβάνει ως εμπράγματη ασφάλεια, δέχεται στην κατοχή του, καθίσταται οπωσδήποτε δικαιούχος, μετατρέπει ή μεταβιβάζει οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο, που προέρχεται από έγκλημα αρπαγής (άρθρο 322) ληστείας (άρθρο 380) εκβίασης σε βαθμό κακουργήματος (άρθρο 385, παρ. 1α), κλοπής κατά το άρθρο 374, περιπτώσεις Ηστ', παραγωγής, εμπορίας ή διακίνησης ναρκωτικών, κατασκευής, εμπορίας ή διακίνησης όπλων, εκρηκτικών ή εμπρηστικών υλών ή μέσω χημικού ή βιολογικού πολέμου, ή από έγκλημα που αφορά αφαίρεση και μεταμόσχευση ανθρώπινων ιστών και οργάνων ή από συμμετοχή σε τέτοια εγκλήματα, ή μεσολαβεί στη διενέργεια τέτοιων πράξεων. Αν ο δράστης ενεργεί τέτοιες πράξεις κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή αν το περιουσιακό στοιχείο είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται κάθειρξη. Επίσης επιβάλλεται υποχρεωτικά δήμευση των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων, ως και των πάσης φύσεως αντικειμένων, χρημάτων ή αξιών, που χρησίμευαν ή προορίζονταν να χρησιμεύσουν για την τέλεση του εγκλήματος πλην εκείνων των οποίων διατάσσεται η επιστροφή στον γαιοκτήμονα.

2. Οι ποινές της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται ανεξάρτητα από το αν είναι τιμωρητός ή όχι ο υπαίτιος του εγκλήματος, από το οποίο προέρχεται το περιουσιακό στοιχείο, ή αν το έγκλημα αυτό τελέστηκε στην αλλοδαπή.

3. Ως περιουσιακό στοιχείο κατά την έννοια της πρώτης παραγράφου νοούνται κινητά και ακίνητα πράγματα, δικαιώματα και έγγραφα που αποτελούν τίτλο ιδιοκτησίας ή ενσωματώνουν ή αποδεικνύουν περιουσιακά δικαιώματα, το τίμημά τους και τα αντικείμενα που αποκτήθηκαν μέσω αυτών".

Ο ΝΟΜΟΣ 2331/1995⁹

Εφόσον ήδη έχουν βρεθεί τα πρώτα κενά στον ν.2145/1993 ο νομοθέτης θέλοντας να αναβαθμίσει τον προηγούμενο αυτό τον νόμο δημιουργείται ένας καινούργιος νομός αναφέροντας πια με τον τίτλο «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες», στον οποίο αναφέρονται 8 άρθρα. Γίνεται για πρώτη φορά η αναφορά στο πιστωτικό σύστημα και στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς όπως και στους δημοσίους φορείς που είναι υπεύθυνη για την σωστή λειτουργία των οργανισμών αυτών. Ιδιαίτερη σημαντική μεταρρύθμιση που θεσπίστηκε με τον 2331 είναι η αναγκαστική τήρηση πληροφοριών, η εξακρίβωση των πληροφοριών αυτών αλλά και η συνεχής αναβάθμιση τους οποιουδήποτε εκτελεί κάποια ενεργεία που αφορά την τράπεζα, είτε αυτό είναι τήρηση τραπεζικού λογαριασμού ή κατάθεση χρημάτων σε κάποιο λογαριασμό αλλά και τα στοιχεία όλων των δικαιούχων. Οι Τράπεζες είναι πια αναγκασμένες

⁹ chrome-extension://oemmnrcblldboiebfnladdacbfmadadm/http://www.bankofgreece.gr/BoGDocuments/N_3424_2005.pdf

να αναφέρουν στις αρμόδιες αρχές περιέργες συμπεριφορές που υποδηλώνουν ξέπλυμα χρήματος ενώ οφείλουν να παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία των πελατών τους καθώς και των κινήσεων τους όταν τους ζητηθούν από τις αρχές όπως και άνοιγμα θυρίδων ή ακόμα και κατάσχεση περιουσιών. Τέλος γίνεται και μια πρώτη αναφορά στο χρηματιστήριο και στις αγορές και πώλησης των μετοχών.

Ο ΝΟΜΟΣ 3691/2008

Βάση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου αποτελεί ο ν. 3691/2008, ο οποίος αναβαθμίζει σημαντικά τους μηχανισμούς πρόληψης του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας της χώρας μας και ενσωματώνει τις διατάξεις της Οδηγίας 2005/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, καθώς και της Οδηγίας 2006/70/EK. Η πρώτη οδηγία αναφέρεται στην πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ενώ η δεύτερη οδηγία στον ορισμό το «πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου» και τα τεχνικά κριτήρια για την εφαρμογή της απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και την εφαρμογή της εξαιρέσης σε περιπτώσεις άσκησης χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας σε περιστασιακή ή πολύ περιορισμένη βάση.

Στον νέο αυτό νόμο ως μια εξέλιξη του νομού 2331/1995 ενσωματώνονται στην νομοθεσία οι συστάσεις της FATF και οι υποδείξεις τόσο νομοθέτης επίσης κάνει την εξής αλλαγή. Οι εγκληματικές δραστηριότητες ορίζονται πια ως βασικά αδικήματα και θεωρούνται τα παρακάτω:

- εγκληματική οργάνωση
- τρομοκρατικές πράξεις και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας
- παθητική δωροδοκία
- ενεργητική δωροδοκία
- δωροδοκία δικαστή
- εμπορία ανθρώπων
- απάτη με υπολογιστή
- σωματεμπορία
- εμπόριο ναρκωτικών
- εμπόριο όπλων
- αρχαιοκαπηλία
- παράνομη εγκατάσταση στην χώρα μας

- δωροδοκία ξένου λειτουργού
- δωροδοκία υπαλλήλου της Ευρωπαϊκής ένωσης
- χειραγώγηση μετοχών με σκοπό το κέρδος
- κάθε άλλο αδίκημα που τιμωρείται με ποινή στέρησης της ελευθερίας, της οποίας το ελάχιστο όριο είναι άνω των έξι μηνών και από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος

Στην προηγούμενη διάταξη ο νομοθέτης είχε ορίσει ότι αδίκημα θα θεωρείται όταν το περιουσιακό όφελος που θα προκύψει θα ήταν το ελάχιστο 15.000 ευρώ, ενώ τώρα βλέπουμε ότι το χρηματικό αυτό όριο δεν ορίζεται πια και ο νομός έχει γίνει πολύ πιο απαιτητικός. Το ξέπλυμα χρήματος και η χρηματοδοτείτε της τρομοκρατίας έχουν γίνει μετά το 2000 καθημερινό πρόβλημα μάλιστα στην κοινωνία όποτε και οι νομοί πρέπει να μειώσουν στο ελάχιστο τα παραθυράκια διαφυγής που θα έχουν οι εγκληματίες.

Οι επιχειρήσεις και τα πρόσωπα που υποχρεούνται να τηρούν τον νέο αυτό νόμο είναι οι έξι:

- Πιστωτικά ιδρύματα
- Χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί
- Εταιρίες επενδύσεων κεφαλαίων
- Ασφαλιστικές εταιρίες
- Ελεγκτικές εταιρίες
- Φοροτεχνικοί σύμβουλοι
- Κτηματομεσιτικές εταιρίες
- Δικηγόροι
- Συμβολαιογράφοι
- Ενεχυροδανειστές
- Καζίνο
- Οίκοι δημοπρασιών
- Έμποροι αντικειμένων μεγάλης αξίας (πάνω από 15.000 ευρώ)

Λοιπή Νομοθεσία

Με βάση λοιπόν τον νόμο 3691/2008 έχει συσταθεί μέχρι και σήμερα το νομοθετικό σύστημα της χώρας μας που αφορά την πρόληψη και την καταστολή του ξεπλύματος χρήματος και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Μετά το 2008 έχουν συσταθεί μερικοί ακόμα νομοί που θεωρούνται η αναβάθμιση του 3691. Πιο συγκεκριμένα ο νομοθέτης δημιούργησε τον **3875/2010**¹⁰ αναφέρεται κυρίως στο ποινικό κομμάτι της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και τις κυρώσεις που εφαρμόζονται στο συγκεκριμένο αδίκημα. Στον **3932/2011** γίνεται για πρώτη φορά αναφορά στην δημιουργία και στην οργάνωση της Ελληνικής Αρχής καταπολέμησης του ξεπλύματος χρήματος καθώς και στην δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων όσων κατηγορούνται για το συγκεκριμένο έγκλημα. Στην συνέχεια γίνεται αναφορά με το άρθρο 74 του νομού **4170/2013** για την εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμελείας για τα πολιτικά εκλεγμένα πρόσωπα καθώς και για όποιον κατέχει σημαντική θέση τα κοινά του Ελληνικού Κράτους. Τέλος η

¹⁰ <https://www.e-nomothesia.gr/kat-egklema-organomeno/n-3875-2010.html>

τελευταία αναβάθμιση του 3691 γίνεται με τον **4174/2013** και αφορά πελάτες τους οποίους έχουν αναφερθεί για ύποπτες συμπεριφορές από τις τράπεζες και για την επαλήθευση που θα πρέπει να γίνεται στην περίπτωση τους τόνων των εισοδημάτων τους από το τελευταίο εκκαθαριστικού σημείωμα του προηγούμενου έτους καθώς και όλων των κινήσεων που πράττουν μέσω των τραπεζικών συστημάτων και ιδιαίτερα των κινήσεων που έχουν να κάνουν με κινήσεις και μεταφορές κεφαλαίων.

4.3 Ελληνικά Οικονομικά Σκάνδαλα

Ο Ελληνικός χώρος ειδικά από την αρχή της κρίσης το 2011 αποτελεί παγκόσμιο προορισμό των διεθνών εγκληματιών για το ξέπλυμα παρανομών αποκτηθέντων χρημάτων. Η γεωγραφική θέση της Ελλάδας η οποία ενώνει 3 ηπείρους αποτελεί σύμφωνα με ερευνά της FATF τον ιδανικό προορισμό για ξέπλυμα χρήματος μετά την Ελβετία, την Κολομβία και την Τουρκία. Η διαφθορά του δημόσιου τομέα που φτάνει μέχρι και τον χρηματισμό των πολιτικών της χώρας μας σε συνδυασμό με την χαλαρή νομοθεσία και τους ελλείψεις τραπεζικούς ελέγχους είναι η κύρια πηγή του προβλήματος, το οποίο όπως εικάζεται δεν θα βρεθεί λύση σύντομα. Οι τρόποι που γίνεται το ξέπλυμα χρήματος σε συνδυασμό με την ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας κρατούν τους κρατικούς φορείς αντιμετώπισης στάσιμους απέναντι στο πρόβλημα αυτό. Το εμπόριο ναρκωτικών παραμένει ο νούμερο ένα κίνδυνος, καθώς τα μεγαλύτερα ποσά που ξεπλένονται προέρχονται από την συγκεκριμένη μάζιγα. Παρακάτω θα δούμε μερικά από τα σημαντικότερα οικονομικά σκάνδαλα που διαδραματίστηκαν στην χώρα μας.

Σκάνδαλο Hellas Power - Energa

Οι 2 μεγάλες αυτές Ελληνικές εταιρίες παροχής ηλεκτρικού ρεύματος κατηγορούνται από την Ελληνική Δικαιοσύνη για υπεξαίρεση και ξέπλυμα δημόσιου χρήματος καθώς και τήρηση λογαριασμών στο εξωτερικό. Από το 2006 μέχρι και το 2011 οι εταιρίες αυτές διέθεταν έναντι αμοιβής ηλεκτρικό ρεύμα ενώ παράλληλα εισέπρατταν τον ειδικό φορτά κατανάλωσης ηλεκτρικής ενεργείας και το τέλος ακίνητης περιουσίας, γνωστό σήμερα ως χαράτσι, εν συνεχεία δεν διέθεταν το ποσό αυτό στα δημόσια ταμεία όπως έπρεπε.

Κοστολογείται ότι το δημόσιο ζημιώθηκε με την κίνηση τους αυτή περί τα 256.521.323,96 ευρώ. Και η Hellas Power και η Energy είχαν δημιουργήσει εταιρίες βιτρίνες και μέσω αυτών παρουσίαζαν τα κέρδη από την εγκληματική τους πράξη ως νόμιμος αποκτηθέντα, ενώ στην συνέχεια μετέφεραν τα ποσά αυτά σε τράπεζες του εξωτερικού. Σήμερα οι Άρης Φλώρος και Βασίλης Μηλιώνης είναι βασικοί κατηγορούμενοι στη δίκη που βρίσκεται σε εξέλιξη στο Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων της Αθήνας και κινδυνεύουν ακόμα και με την ποινή φυλάκισης ισόβια. Οι κατηγορούμενοι ως υφίσταται στα οικονομικά εγκλήματα προτίθενται να

επιστρέφουν το ποσό των 80 εκατ. Ευρώ, ποσό που υπήρχε στους προσωπικούς τους λογαριασμούς και ήταν αποτέλεσμα όπως δηλώνουν οι ίδιοι της υπεξαίρεσης των χρημάτων με σκοπό να γλιτώσουν τα ισόβια, ενώ το Δημόσιο έκανε δεκτό το αίτημα για ποσό επιστροφής τα 2.5 εκατ. Ευρώ, ποσό που αντιστοιχούσε στο αδίκημα της λαθρεμπορίας.¹¹

Λίστα Λαγκάρντ

Τον Οκτώβριο του 2010 η Υπουργός Οικονομικών της Γαλλίας Κρίσιν Λαγκάρντ, έφερε το φως της δημοσιότητας μια λίστα με ονόματα Ελλήνων καταθέτων της Ελβετικής Τράπεζας HSBC¹². Η λίστα αυτή εμπεριέχει περίπου 2000 ονόματα Ελλήνων πολιτών, των οποίων οι καταθέσεις φτάνουν γύρω στο 1.5 δις. Ευρώ. Στην λίστα αυτή υπάρχουν τα ονόματα γνωστών πολιτικών και επιχειρηματιών όπου η ερευνά της δικαιοσύνης διαρκεί ακόμα και σήμερα χωρίς να έχει καταγράψει κάποια αξιόλογη προσπάθεια για να προχώρησει η υπόθεση αυτή. Την υπόθεση σήμερα έχουν αναλάβει οι εισαγγελείς Διαφθοράς.

Υπόθεση Μόνης Βατοπεδίου

Ένα από τα σημαντικότερα οικονομικά σκάνδαλα της χώρας μας το οποίο διήρκησε στις δικαστικές αίθουσες από το 2008 μέχρι και σήμερα είναι το σκάνδαλο του Βατοπεδίου. Η υπόθεση αφορά την αγοροπωλησία ακίνητων και εκκλησιαστικών εκτάσεων μεταξύ της Μόνης Βατοπεδίου του Άγιου Όρους και του Ελληνικού Κράτους, με κύριους αποδεκτές των τίτλων ιδιοκτησίας να κατέχουν off shore εταιρίες που είχαν ιδρυθεί στην Κύπρο. Πιο συγκεκριμένα οι εταιρίες Ragsdale, Boliden ltd. και Ανθέμιος Κατασκευαστική Α.Ε. φαίνεται να ήταν οι διαχειριστές των εκτάσεων αυτών. Ονόματα πολλών πολιτικών διαφαίνονται στις αγοραπωλησίες καθώς και μεγάλα ποσά που λειτούργησαν ως «μίζες» για τις διαδικασίες αυτές. Στις 21 Μάρτιου του 2017 το Τριμελές Εφετείο Κακουρηγημάτων αποφανθεί την αθώωση όλων των κατηγορούμενων που μπλέχτηκαν στην υπόθεση και θέτοντας ότι οι συγκεκριμένες εκτάσεις που αναφέρονται στην δικογραφία θα είναι στην κυριότητα του Δημόσιου.

Υπόθεση Siemens

Το μεγαλύτερο σκάνδαλο της χώρας μας τόσο οικονομικό όσο και πολιτικό είναι αυτό της Siemens και ξεκίνησε το 1997 όταν υπογράφηκε συμβόλαιο συνεργασίας μεταξύ του γερμανικό κολάσου και του ΟΤΕ. Η αναφορά στο σκάνδαλο έγινε για πρώτη φορά το 2006 όταν κατά την έφοδο των Γερμανικών αρχών στα κεντρικά γραφεία της εταιρίας στην Γερμανία αποκαλύφθηκαν τεράστια ποσά μαύρων

¹¹ <http://www.newsit.gr/egklhma/Espanan-ta-isovia-gia-toys-katadikasthentes-gia-to-skandalo-Energa-Hellas-Power/698225>

¹² <http://www.businessinsider.com/lagarde-list-of-swiss-bank-accounts-leaked-2012-10>

χρημάτων και μισμών προς την χώρα μας και πιο συγκεκριμένα στην «τσέπη» κρατικών στελεχών και πολιτικών. Τα «κλαδώματα» αυτά αποσκοπούσαν στο προβάδισμα της Γερμανικής εταιρίες σε κρατικούς διαγωνισμούς για δημόσια έργα και αφορούσαν κυρίως την προμήθεια υλικών. Σύμφωνα με ερευνά των αρχών το ύψος των μισμών φτάνει τα 70 εκατ. Ευρώ, από τα όποια ένα μικρός μέρος έχει εντοπιστεί ενώ τα υπόλοιπα σύμφωνα με την δικαιοσύνη βρίσκονται σε υπεράκτιους λογαριασμούς στο εξωτερικό. Μέχρι και σήμερα οι Δικαστικές Αρχές δεν έχουν λάβει κάποια απόφαση σχετικά με τους 64 κατηγορούμενους που βρίσκονται στον φάκελο της υπόθεσης καθώς οι δίκες συνεχώς βρίσκουν εμπόδια και δεν προχωράνε. Αποτέλεσμα αυτού είναι να παραγράφονται σιγά σιγά επιμέρους πράξεις της δικογραφίας ενώ ήδη έχει παραγράψει το αδίκημα της σύστασης εγκληματικής οργάνωσης.

Υπόθεση Αγγελοπούλου

Ως Έλληνας «Pablo Escobar» θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε τον Αλέξανδρο Αγγελόπουλο ο οποίος είχε μετατρέψει το ΟΠΑΠ Α.Ε σε ένα τεράστιο πλυντήριο ξεπλύματος μαύρου χρήματος. Με τις κατηγορίες του εμπορίου ναρκωτικών και όπλων κυρίως προς τις χώρες τις Λατινικής Αμερικής συνελήφθη στην Γερμανία το 2004. Στην ιδιοκτησία του ήταν πολλές εταιρίες βιτρίνες όπως η χρηματιστηριακή/επενδυτική εταιρία HONOR , μια εταιρία με αλιευτικά πλοία ενώ ακόμα είχε στην κατοχή του και μια ποδοσφαιρική ομάδα της Β Εθνικής.

Η πιο συχνή τεχνική ξεπλύματος που χρησιμοποιούσε ο Αγγελόπουλος και οι συνέταιροι του ήταν η αγορά κερδισμένων δελτίων ΟΠΑΠ. Το 2002 δήλωσε στην εφορία Κατερίνης ως κέρδη από τυχερά παιχνίδια 1.3 εκατ. Ευρώ ενώ αντίστοιχα το 2003 2,5 εκατ. Ευρώ. Ενώ σύμφωνα με ερευνά του ΣΔΟΕ μέχρι το 2005 είχε νομιμοποιήσει έσοδα πάνω από 10 εκατ. . Χαρακτηριστικό παράδειγμα των ποσών που ξέπλενε ο έμπορος αυτός είναι το γεγονός ότι σε πρακτορείο ΟΠΑΠ συγγενικού του προσώπου που έκανε μηνιαίο τζίρο 50.000 ευρώ έφτασε να κάνει τον Σεπτέμβριο του 2006 12,5 εκατ. Ευρώ τζίρο.

Λοιπές υποθέσεις:

Μερικές ακόμα υποθέσεις οι οποίες δεν χρίζουν τόσο μεγάλης ανάλυσης όπως οι προηγούμενες και οι οποίες άμεσα η εμέσα αφορούν ξέπλυμα μαύρου χρήματος είναι: η υπόθεση με τους στρατιωτικούς εξοπλισμούς και οι μίζες με τα υποβρύχια¹³, το C4I¹⁴ σύστημα ασφάλειας των Ολυμπιακών Αγώνων¹⁵, το σκάνδαλο Κοσκοτα¹⁶, το σκάνδαλο ΑΣΠΙΣ¹⁷, η υπόθεση Λαυρεντιαδη¹⁸, η υπόθεση ΕΛ.ΣΤΑΤ¹⁹ κ.α.

¹³ <https://sites.tufts.edu/corruptarmsdeals/2017/05/05/the-greek-submarine-scandal/>

¹⁴ <http://www.rizospastis.gr/story.do?id=5790253>

¹⁵ <http://www.cnn.gr/news/ellada/story/94395/parapompi-xristoforakoy-gia-dorodokies-sto-c4i-zita-o-eisaggeleas?v3>

¹⁶ http://www.huffingtonpost.gr/2015/03/01/politiki-skandalo-koskota-apo-tin-trapeza-kritis-os-to-aidiko-dikastirio-_n_6778160.html

¹⁷ <https://olympia.gr/2010/06/28/aspis-scandal/>

¹⁸ <http://www.newsbomb.gr/ellada/apokalypseis/story/763615/athoos-o-layrentiadis-gia-to-adikima-xeiragogisis-metoxon-me-nomo-toy-syriza>

4.4 ΔΙΕΘΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΚΑΝΔΑΛΙΑ

Η λίστα των διεθνών οικονομικών σκανδάλων με υποθέσεις που αφορούν ξέπλυμα βρώμικου χρήματος καθώς και χρηματοδότηση τρομοκρατίας είναι ατελείωτη, όμως θεωρώ δεδομένο να σταθούμε σε μια συγκεκριμένη υπόθεση που δείχνει εις βάθος την διαφθορά της σύγχρονης κοινωνίας. Πιο συγκεκριμένα θα εξετάσουμε την υπόθεση της HSBC. Η HSBC είναι η μεγαλύτερη Ευρωπαϊκή Τράπεζα με έδρα το Λονδίνο και συστάθηκε για πρώτη φορά το 1991. Η αξία της σήμερα υπολογίζεται περί τα 2,374 τρισεκατομμύρια δολάρια με υποκαταστήματα σε ολόκληρο τον κόσμο όπως και στην Ελλάδα.

Από το 2003 μέχρι και το 2010 η HSBC αποτέλεσε το μεγαλύτερο πλυντήριο ξεπλύματος χρήματος για τα καρτέλ ναρκωτικών του Μεξικό και της Κολομβίας.²⁰ Σύμφωνα με ερευνά της Αμερικανικής Υπηρεσίας κατά του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, υπολογίζεται ότι μεταξύ της 7ετίας αυτής ξεπλύθηκαν περίπου 680 δις. Δολάρια. Το 2013 εκδικάστηκε η υπόθεση των Ηνωμένων Πολιτειών κατά της HSBC με κύριες κατηγορίες να είναι η μη αναφορά υπόπτων συναλλαγών πάνω από 10.000 δολάρια από τους υπάλληλους της Τράπεζας, την μη τήρηση της δέουσας επιμελείας προς τους πελάτες καθώς και της επιμελείας με βάση τον κίνδυνο. Γεγονός που φανερώνει την διαφθορά του τραπεζικού συστήματος της HSBC είναι το γεγονός ότι κυρίως στα υποκαταστήματα του Μεξικού είχε δημιουργηθεί ειδικό κουτί κατάθεσης φυσικού χρήματος με σκοπό οι καταθέσεις μετρητών που γίνονταν σε καθημερινή βάση να γίνονταν με ταχύτητα και χωρίς να τραβάμε τα ανεπιθύμητα βλέματα. Η εκδίκαση της υπόθεσης τέλειωσε στο τέλος του έτους με την Αμερικανική Πολιτεία να τιμωρεί την Βρετανική τράπεζα με το μεγαλύτερο χρηματικό ποσό που είχε ποτέ τιμωρηθεί κάποια τράπεζα η οποία είχε εμπλακεί σε παρόμοιες καταστάσεις και έφτασε το ποσό των 1.9 δις. Δολαρίων και μέχρι σήμερα αποτελεί ποσό ρεκόρ.²¹

Αξίζει να αναφέρουμε όμως και το εξής ανυσηχτικό γεγονός το οποίο είναι ότι ενώ ορθώς είχε αποδεδειχθεί η ανάμιξη της τράπεζας με ξέπλυμα χρήματος, που κυρίως προέρχονταν από εμπόριο ναρκωτικών, κανένας εργαζόμενος δεν τιμωρήθηκε με ποινή φυλάκισης. Διαφαίνεται λοιπόν και η διαφθορά των κυβερνήσεων που σε μεγάλα κοινωνικά προβλήματα μένουν απαθή χωρίς να έχουν σκοπό να καταπολεμήσουν το έγκλημα από την ρίζα τους και "βολευονται" με πενιχρά χρηματικά ποσά ως τιμωρία των πράξεων αυτών.

¹⁹ <http://www.analyst.gr/2017/08/05/to-pithano-skandalo-tis-elstat/>

²⁰ <http://appnationconference.com/video/y1LdIR9cCeBE>

²¹ <http://www.reuters.com/article/us-hsbc-probe/hsbc-to-pay-1-9-billion-u-s-fine-in-money-laundering-case-idUSBRE8BA05M20121211>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στο έβδομο και προτελευταίο κεφάλαιο της εργασίας θα δούμε μερικά ενδιαφέροντα στατιστικά στοιχεία που πηγάζουν από επίσημες έρευνες της FATF για το 2016 τόσο για την χώρα μας όσο και για τον υπόλοιπο κόσμο.

Στους πίνακες που θα ακολουθήσουν τα ποσοστά που αναφέρονται δείχνουν τον βαθμό διαφθοράς των χωρών με το 10 να θεωρείται ο μέγιστος βαθμός. Όσο κατεβαίνει το ποσοστό τόσο λιγότερο είναι το και το επίπεδο διαφθοράς. Οι στατιστικές μετρήσεις έγιναν από το AML και βασίζονται σε 14 δείκτες που αφορούν τα οικονομικά πρότυπα των χωρών, την πολιτική και κοινωνική διαφθορά και το νομοθετικό πλαίσιο σχετικά με το ξέπλυμα χρήματος και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και από εκεί βγαίνει και το τελικό αποτέλεσμα .

Αρχικά στον πίνακα 1 βλέπουμε τον τρόπο από τον οποίο απορρέει το τελικό αποτέλεσμα διαφθοράς των χωρών και αποτελείται από 14 όπως είπαμε δείκτες.

Overall Score	Money Laundering / Terrorist Financing Risk (65%)	FATF Recommendations (30%)
		TJN- Finance Secrecy Index (25%)
		US INCSR - Volume II on Money Laundering (10%)
	Corruption Risk (10%)	TI CPI - Perception of Public Corruption (10%)
	Financial Transparency & Standards (15%)	WB Doing Business - Business Disclosure (1.88%)
		WEF GCR - Strength of auditing & reporting (5.63%)
		WEF GCR - Regulation of securities (5.63%)
		WB IDA IRAI - Financial Sector (1.88%)
	Public Transparency & Accountability (5%)	Int. Idea - Political Finance Database (1.67%)
		IBP - Open Budget Index (1.67%)
		WB IDA IRAI - Transparency, Account & Corr. (1.67%)
	Political Risk (5%)	FH - Press Freedom & Freedom in the World (1.67%)
		WEF GCR - Institutional Strength (1.67%)
		WJP - Rule of Law (1.67%)

Πίνακας 1

Να αναφέρουμε ότι ο πίνακας προέρχεται από την επίσημη ιστοσελίδα της FATF και αναφέρει αναλυτικά τους δείκτες του αποτελέσματος και κατά ποσό επηρεάζει ο κάθε δείκτης στο τελικό αποτέλεσμα.

Στην έρευνα αυτή συμμετέχουν 149 χώρες από όλο τον κόσμο και τα τελικά αποτελέσματα είναι τριών κατηγοριών.

Ιδιαίτερα οι βαθμολογίες διαιρούνται ως εξής:

- 0-3.3 χώρα χαμηλής επικινδυνότητας
- 3.3-6.6 χώρα μεσαίας επικινδυνότητας
- 6.6-10 χώρα μεγίστης επικινδυνότητας

Αρχικά βλέπουμε στον πίνακα 2 την παγκόσμια κατάταξη με πρώτη χώρα το Ιράν, τελευταία την Φιλανδία ενώ η Ελλάδα βρίσκεται στην 84^η θέση.

πιπί

1		Iran	8.61	51		Algeria	6.50	101		Uzbekistan	5.10
2		Afghanistan	8.51	52		Guyana	6.48	102		Albania	5.04
3		Tajikistan	8.19	53		Cote D'Ivoire	6.42	103		France	5.03
4		Uganda	8.01	54		Bangladesh	6.40	104		Austria	5.02
5		Guinea-Bissau	7.99	55		Philippines	6.31	105		Canada	5.00
6		Cambodia	7.89	56		Brazil	6.23	106		Australia	4.99
7		Mozambique	7.89	57		Indonesia	6.23	107		Netherlands	4.99
8		Mali	7.86	58		Russia	6.22	108		Macedonia	4.98
9		Sudan	7.85	59		China	6.22	109		Spain	4.94
10		Myanmar	7.71	60		Kyrgyzstan	6.21	110		Korea, South	4.92
11		Kenya	7.71	61		Mongolia	6.11	111		Singapore	4.91
12		Nepal	7.57	62		Papua New Guinea	6.11	112		Latvia	4.91
13		Guinea	7.55	63		Honduras	6.04	113		Qatar	4.90
14		Paraguay	7.44	64		Seychelles	6.00	114		Israel	4.89
15		Liberia	7.41	65		United Arab Emirates	5.98	115		Jordan	4.88
16		Laos	7.40	66		Guatemala	5.97	116		Slovakia	4.88
17		Sao Tome And Principe	7.33	67		Botswana	5.95	117		South Africa	4.86
18		Zambia	7.32	68		Cote D'Ivoire	5.93	118		Azerbaijan	4.84
19		Haiti	7.32	69		Trinidad And Tobago	5.92	119		Montenegro	4.82
20		Bolivia	7.29	70		Luxembourg	5.89	120		Chile	4.80
21		Iceland	7.24	71		Kazakhstan	5.88	121		United Kingdom	4.77
22		Burkina Faso	7.21	72		Timor Leste (part Timor)	5.87	122		Egypt	4.74
23		Sri Lanka	7.16	73		Nicaragua	5.84	123		Georgia	4.71
24		Sierra Leone	7.12	74		Mauritius	5.82	124		Haiti	4.69
25		Panama	7.09	75		Slovenia	5.82	125		Czech Republic	4.66
26		Ethiopia	7.09	76		Cape Verde	5.76	126		Belgium	4.65
27		Tanzania	7.08	77		Malawi	5.76	127		Norway	4.63
28		Lebanon	7.02	78		India	5.69	128		Armenia	4.63
29		Vanuatu	7.01	79		Mexico	5.60	129		Tunisia	4.62
30		Niger	6.98	80		Morocco	5.59	130		Colombia	4.55
31		Zimbabwe	6.98	81		St. Vincent And The Grenadines	5.59	131		Ireland	4.54
32		Nigeria	6.97	82		Bahrain	5.59	132		Malta	4.49
33		Mauritania	6.82	83		Kuwait	5.54	133		Iceland	4.47
34		Argentina	6.74	84		Greece	5.53	134		Romania	4.46
35		Cape Verde	6.74	85		Hong Kong Ser, China	5.51	135		Poland	4.40
36		Dominican Republic	6.74	86		Ecuador	5.48	136		Dominica	4.40
37		Angola	6.71	87		Malaysia	5.46	137		Sweden	4.32
38		Rwanda	6.70	88		Switzerland	5.46	138		Peru	4.31
39		China	6.70	89		Senegal	5.37	139		Portugal	4.21
40		Yemen	6.69	90		Italy	5.36	140		Jamaica	4.16
41		Marshall Islands	6.67	91		Saudi Arabia	5.34	141		Croatia	4.15
42		Gambia	6.67	92		Germany	5.33	142		Hungary	4.15
43		Vietnam	6.67	93		Moldova	5.24	143		Denmark	4.08
44		Namibia	6.64	94		Bosnia-Herzegovina	5.18	144		Slovenia	4.06
45		Pakistan	6.62	95		Grenada	5.18	145		New Zealand	3.86
46		Ukraine	6.57	96		St. Lucia	5.17	146		Bulgaria	3.83
47		Turkey	6.55	97		United States	5.17	147		Estonia	3.82
48		Venezuela	6.53	98		Lugany	5.15	148		Lithuania	3.62
49		Thailand	6.52	99		Taiwan, China	5.12	149		Finland	3.05
50		Benin	6.52	100		Cyprus	5.12				

Πινάκας 2

Στην συνέχεια στο επόμενο πινάκα 3 βλέπουμε τις χώρες οι οποίες μέσα στο 2016 βελτίωσαν τα ποσοστά τους μειώνοντας έτσι τον βαθμό διαφθοράς στις χώρες τους. Εδώ συναντάμε και την Ελλάδα η όποια σημείωσε μια σημαντική μείωση κατά 0.30.

Country	Overall Score 2016	Overall Score 2015	Change in score 2015-2016
Kuwait	5.54	6.25	↑ -0.71
Ecuador	5.48	6.05	↑ -0.57
Seychelles	6.00	6.53	↑ -0.53
Albania	5.04	5.56	↑ -0.52
Bosnia-Herzegovina	5.18	5.64	↑ -0.46
Austria	5.02	5.45	↑ -0.43
Costa Rica *	5.93	6.34	↑ -0.41
Greece	5.53	5.83	↑ -0.30
Korea, South	4.92	5.2	↑ -0.28
Armenia *	4.63	4.89	↑ -0.26

Πινάκας 3

Σημαντικό βεβαία είναι να δούμε και ποιες χώρες μέσα στο 2016 κατάφεραν και αύξησαν το βαθμό διαφθοράς τους.

Country	Overall Score 2016	Overall Score 2015	Change in score 2015 - 2016
Vanuatu *	7.01	6.19	↓ +0.82
Chile	4.80	4.02	↓ +0.78
Sri Lanka *	7.16	6.44	↓ +0.72
Slovenia	4.06	3.41	↓ +0.65
China	6.70	6.05	↓ +0.65
Estonia	3.82	3.19	↓ +0.63
Serbia *	5.82	5.2	↓ +0.62
Turkey	6.55	5.93	↓ +0.62
Finland	3.05	2.53	↓ +0.52
Macedonia	4.98	4.5	↓ +0.48

Πινάκας 4

Εν συνεχεία στον πίνακα 5 παρακάτω βλέπουμε την βαθμολογία που πήραν οι χώρες του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, με την Ελλάδα να βρίσκεται στην 3^η θέση ενώ παράλληλα τον πίνακα 6 βλέπουμε τα αποτελέσματα των Ευρωπαϊκών μόνο χωρών, με την χώρα μας να βρίσκεται στην 2^η θέση.

Country	Overall Score
Luxembourg	5.89
Japan	5.76
Greece	5.53
Switzerland	5.46
Italy *	5.36
Germany	5.33
United States	5.17
France	5.03
Austria	5.02
Canada	5.00

Πινάκας 5

Country	Overall score
Luxembourg	5.89
Greece	5.53
Italy *	5.36
Germany	5.33
Cyprus	5.12
France	5.03
Austria	5.02
Netherlands	4.99
Spain *	4.94
Latvia	4.91
Slovakia	4.88
United Kingdom	4.77
Czech Republic	4.66
Belgium *	4.65
Ireland	4.54
Malta	4.49
Romania	4.46
Poland	4.40
Sweden	4.32
Portugal	4.21
Croatia	4.15
Hungary	4.15
Denmark	4.08
Slovenia	4.06
Bulgaria	3.83
Estonia	3.82
Lithuania	3.62
Finland	3.05

Πινάκας 6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το τελευταίο κεφάλαιο της εργασίας παρέχει μερικά χρήσιμα συμπεράσματα σχετικά με την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας καθώς και την πρόληψη τους. Παρά το γεγονός ότι το ξέπλυμα χρήματος είναι παράνομο, δεν φαίνεται να χάνει την δημοτικότητα του και ειδικότερα τα τελευταία χρόνια με τα οικονομικά προβλήματα που μαστίζουν τις χώρες και ακόμα πιο πολύ τις ευρωπαϊκές χώρες. Επιπλέον η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας συνέβαλε επιπλέον στο πρόβλημα του ξεπλύματος χρήματος καθώς οι πιθανότητες ανίχνευσης τέτοιων περιστατικών μειώνονται στο ελάχιστο. Οι διαδικασίες έλεγχου και εντοπισμού που χρησιμοποιούνται από τις τράπεζες και τις διαφορές εποπτικές αρχές θεωρούνται καθιερωμένες και πάγιες τώρα πια ενώ παράλληλα οι ξεπλένοντες χρήματα καταφέρνουν να προσαρμοστούν και να βρουν τρόπο να ξεπερνούν τους ελέγχους αυτούς. Υπάρχει ανάγκη για συνεχής προσαρμογή των αρχών και σημαντική αλλαγή στην μέθοδο και στην προσέγγιση για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Σημαντικό αντίκτυπο στην μη επαρκή αντιμετώπιση του φαινομένου αποτελεί η διαφθορά των κοινωνικών ομάδων και πιο συγκεκριμένα η διαφθορά που υπάρχει στους πολιτικούς κύκλους καθώς και η δυσλειτουργία των τραπεζών και των διαφόρων οικονομικών οργανισμών. Οι έλεγχοι των τραπεζών είναι ανεπαρκείς και καθόλου εκσυγχρονισμένοι με τις μεθόδους των εγκληματιών και πολλές φορές οι ίδιες οι τράπεζες δίνουν πρόσφορο έδαφος στους εγκληματίες να ξεπλύνουν τα παράνομα αποκτηθέντα χρήματα τους. Κράτη όπως η Ελβετία με χαμηλή φορολογία και τήρηση τραπεζικού απορρήτου για τους πελάτες αποτελούν τον ιδανικό προορισμό έμπορων ναρκωτικών για ξέπλυμα των ναρκοδολαριων. Δεν είναι όμως μυστικό ότι και οι ίδιες οι τράπεζες βγαίνουν κερδισμένες από την «εκμετάλλευση» τους αυτή από τα καρτέλ καθώς εκατομμύρια δολάρια είναι και τα κέρδη που απορρέουν και μπαίνουν στα ταμεία τους. Μην ξεχνάμε την περίπτωση της HSBC από τις μεγαλύτερες παγκόσμιες τράπεζες που ξέπλενε τεραστία ποσά καθημερινά.

Πολύ σημαντικό κομμάτι που αφορά το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος είναι άμεση σχέση που φέρεται να έχει με την προώθηση της τρομοκρατίας. Από την 11^η Σεπτεμβρίου 2001 και το τρομοκρατικό χτύπημα στους δίδυμους Πύργους έγινε φανερό το ποσό σημαντική είναι η καταστολή του ξεπλύματος χρήματος για την πάταξη του φαινομένου αυτού. Στο συγκεκριμένο όμως είδος εγκλήματος δεν είναι το οικονομικό όφελος όπως για παράδειγμα στο εμπόριο ναρκωτικών, είναι η πολιτική επιρροή που προσπαθούν να κερδίσουν και η μετάδοση των ιδεών και της ιδεολογίας τους στον δυτικό κόσμο. Όπως και σε κάθε εγκληματική οργάνωση που θέλει να παρουσιάσει τα κέρδη της ως νόμιμα αποκτηθέντα έτσι και οι τρομοκράτες έχουν στην κατοχή τους εμπορικές επιχειρήσεις που ασκούν νόμιμη επιχειρηματική δραστηριότητα που όμως συμβάλουν στο ξέπλυμα παρανομών εσόδων. Μεγάλη συμβολή στο όλο φαινόμενο φαίνεται πως κατέχουν και οι Ισλαμικές τράπεζες εγκατεστημένες βέβαια στην Ασία αλλά με πολλά υποκαταστήματα σε Ευρώπη και Αμερική. Η πλειοψηφία των τραπεζών αυτών συμμορφώνονται βεβαία “οικειοθελώς” με τις κατευθυντήριες γραμμές και τους τραπεζικούς

οργανισμούς που ορίζει ο FATF όμως οι εποπτικοί έλεγχοι από τις αρμόδιες αρχές παραμένουν μη λειτουργικοί και φτωχή σε ποιότητα.

Αν θέλουμε να βρούμε τουλάχιστον ένα θετικό στοιχείο στην όλη υπόθεση θα μπορούσαμε να πούμε ότι πολλές φορές η νομιμοποίηση εσόδων από παρανοημένες δραστηριότητες αποτελεί την Αχίλλειο πτέρνα του οργανωμένου εγκλήματος. Οι συχνές μεταφορές κεφαλαίων, η χρήση offshore λογαριασμών καθώς οι ύποπτες δραστηριότητες που μπορεί να εκτελεστούν μέσω χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων μπορούν να οδηγήσουν τις αρμόδιες και ελκτικές αρχές στην πηγή των εγκλημάτων όπου η πάταξη του εγκλήματος μπορεί να γίνει με όλη την έννοια της λέξεως από την “ρίζα του κάκου”.

Τέλος μεγάλη συμβολή στον αγώνα κατά του ξεπλύματος χρήματος έχει ο νομοθέτης. Οι νομοθετικές διατάξεις που θα ψηφίζονται σχετικά με το θέμα μας θα πρέπει να υποχρεώνουν όλα τα τραπεζικά ιδρύματα να συνεργάζονται με τις αρμόδιες δικωτικές αρχές ενώ παράλληλα σε περιπτώσεις που κρίνεται αναγκαίο να υπάρχει το ενδεχόμενο της άρσης του τραπεζικού απορρήτου. Επίσης η διεθνής νομοθεσία θα πρέπει να εστιάσει με ουσιαστικές κινήσεις και στις χώρες που θεωρούνται φορολογικοί παράδεισοι καθώς ειδικότερα εκεί οι εγκληματίες βρίσκουν πρόσφορο έδαφος για το ξέπλυμα των βρώμικων χρημάτων τους λόγω κυρίως της χαλαρής νομοθεσίας που δείχνουν οι κυβερνήσεις απέναντι στις τράπεζες. Τελειώνοντας θα ήθελα να αναφέρω και τις κυρώσεις που θα εφαρμόζονται σε τέτοιες περιπτώσεις. Είδαμε παραπάνω ότι σε υποθέσεις ξεπλύματος χρήματος τις περισσότερες φορές, ο νομός τιμωρούσε τους παραβάτες με βαριά χρηματικά πρόστιμα (βλ. HSBC) με αποτέλεσμα οι πράξεις αυτές να επαναλαμβάνονται ξανά και ξανά. Ο νομοθέτης θα πρέπει να δείξει σκληρότερο πρόσωπο απέναντι στους κακοποιούς και ο σωφρονισμός των υπεύθυνων να είναι η τουλάχιστον η λιγότερη τιμωρία που θα τους εφαρμόζεται.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία

Δημήτραινας Γ. Ξέπλυμα βρώμικου χρήματος - Ζητήματα εφαρμογής ν. 2331/1995. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη , Αθήνα 2002

Αλεξιάδης Σ. Τα οικονομικά του εγκλήματος. Εκδόσεις Σάκκουλα, 2010

Τραγάκης Γ. Οργανωμένο έγκλημα και ξέπλυμα βρώμικου χρήματος, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη , Αθήνα 1998

Ηλεκτρονική Βιβλιογραφία

- <http://www.fatf-gafi.org/>
- <http://www.moneylaundering.com/>
- <https://www.imolin.org/>
- <http://www.naftemporiki.gr/>
- <http://www.hba.gr/>
- <https://www.economist.com/>
- <http://www.kathimerini.gr/>
- <http://www.enet.gr/>
- <http://www.tovima.gr/>
- <http://capital.gr/>
- <http://reuters.com>
- <http://articles.latimes.com/keyword/money-laundering>

Οπτικοακουστικές πηγές

- Underworld Inc S02E04 | The Money Laundry , 2015
<https://www.youtube.com/watch?v=4qTVdFb-jfs>

- Drugs Money Smuggling Documentary
<https://www.youtube.com/watch?v=4BKLF4kh2aI>
- How to Get Away with Stealing
<https://www.youtube.com/watch?v=1A4R84xfLOQ>
- Narcos TV Series (2015-) Παράγωγή του τηλεοπτικού καναλιού NETFLIX

Άλλες Πηγές

Να ευχαριστήσω τον συνάδελφο Κο. ΛΚ εργαζόμενο στην HSBC στην έδρα τους στο Λονδίνο στον τομέα των επενδύσεων, για τις πολύτιμες πληροφορίες που μου εξασφάλισε για μια από της σημαντικότερες τράπεζες και τον τρόπο λειτουργίας τους. Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Δανιήλ Λέκκα απόφοιτο της Νομικής Αθηνών για την βοήθεια του σχετικά με το νομικές πληροφορίες της εργασίας καθώς και την έντυπη βιβλιογραφία που μου εξασφάλισε.